

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem o
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnistva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovini
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Največji škodljivci človeštva

Pred berlinskim sodiščem se je te dni vršil proces proti ruskim emigrantom Vladimirju Orlu in Petru Pavlonovskemu. Obsojena sta bila na večmesečno ječo. Kazen, ki ju je doletela, nikakor ne odgovarja težini vseh onih dejanj, ki sta jih izvršila ne samo na škodo posameznikov, marveč na škodo celokupnosti. Bila sta voditelja mednarodne družbe ponarejevalcev političnih dokumentov in pisem, vohunov in ogleduhov. V Berlinu sta imela lepo urejeno pisarno, v kateri sta izdelovala dokumente, ki so težko kompromitirali najuglednejše osebe in državnike raznih držav. Dokazano jima je bilo, da sta ponaredila sovjetske note, ki naj dokažejo, da sta znana ameriška senatorja Borah, ki je predsednik zunanjepolitičnega odseka washingtonskega senata, in Norris dobila od sovjeto vsak po 100.000 dolarjev podkupnine, da bi delovala na to, da Amerika prizna sovjetsko Rusijo. Tudi se zdi, da je v njuni kuhinji bilo izdelano znamenito Zinovjevovo pismo Macdonaldu. Na podlagi tega pisma so bile svojevčasno prekinjene zveze med Veliko Britanijo in Rusijo. Na podlagi tega pisma so v volivni kampanji l. 1925. konservativci dokazovali, da je Macdonald podkupljen od boljševikov in delavska stranka je doživela takrat ravno radi tega občuten poraz, ker je bil vsak protidokaz nemoč. Javnost pač rada veruje takim senzacijam in blatenju svojega bližnjega, proti čemur je uspešna in prepričevalna borba skoraj nemoč. Dokazali so obema še več takih »čednih« dejanj. Do popolnega odkritja resnice ni prišlo, ker se je pokazalo, da sta bila oba istočasno tudi v službi berlinske politične policije. Odgovorni činitelji od policijskega ravateljstva pa »iz višjih interesov« niso smeli izpovedati, ker jih je vezala uradna tajnost.

Sam potek razprave, ki je trajala skoraj dva tedna, je odkril vso gnilobo sodobne mednarodne politike. Velike žrtve svetovne vojne in številni primeri iz nedavne zgodovine niso prav nič pomagali, da bi iz mednarodnega političnega življenja bili izločeni vohuni, ovaduhji in ponarejevalci. Ogromne materialne žrtve in še večja škoda na moralnem ugledu, ki so jo posameznim državam napravili taki elementi, niso prav nič vplivala na merodajne faktorje, da se teh temnih pojav ne bi še nadalje posluževali. Dreyfusov in Friedjungov proces sta lepa primera, kako so ponekod na podlagi ponarejenih dokumentov skušali uničiti političnega nasprotnika. Isto tako slučaj znamenitega francoskega državnika Clemenceauxa, ki ga je neki Norton obtoževal, da je kupljen od Anglije. Povsod se je izkazalo, da so bili dokumenti ponarejeni in pogosto celo v sporazumu z vladami ali vsaj kakimi uradnimi osebami.

To zločinsko delo izvršujejo večinoma izgubljene eksistence, ki jim do poštenega dela ni mar. Mnogokrat so ti ljudje celo nadarjeni, vedno pa so do skrajnosti nesramni in brezvestni. Največkrat igrajo tudi dvojno vlogo, v službi so obeh nasprotujočih si strank, tako da končno nihče ne ve, kdo je goljuf in kdo je ogoljufan. Redkokdaj se pride do čiste in popolne pravice, ker se je ravno oblasti zelo izogibljive, da ne bi prišla na dan vsa naivnost in plehlost raznih javnih činiteljev, ki se v svoji slepi ambicioznosti in da bi izgledali važni in dobro poučeni pred svojimi predpostavljanimi, poslušujejo vsakogar, ki zna obrekovati in blatiti. Vse to se dogaja seveda skrivnostno. Najbolj pošten državljani, najboljši in najiskrenjši rodoljub večinoma niti ne sanja, kako »lepo« je opisan v zaupnih arhivih in še bolj čudno se mu zdi, zakaj tako pogosto naleti na razne odklonilne odgovore. Za to se ima zahvaliti takim izgubljenim eksistencam, tem največjim škodljivcem človeštva, miru in sreče.

Taki elementi bodo v naši sredini obstojali in uspevali, dokler se vsa družba ne preobrazí, dokler etična načela ne bodo vodilna samo v privatnem življenju, marveč tudi v politiki, v vsem javnem življenju.

Ravno poslednje dni imamo priliko opazovati, kako so na delu taki elementi proti naši državi. Agenti razbojniških čet, ki ropajo in ubijajo, če se jim to le posreči, na našem obmejnem ozemlju, so istočasno v vseh večjih evropskih mestih pridno na delu. S potvarjanjem dejstev, z lažjo in ponarejenimi dokumenti poskušajo nam naprtiti zločinska dejanja svojih gospodarjev. Težka je borba proti takim elementom in takim sredstvom. Trenutno vsaj pogosto ravno poštna stran

Na smrt obsojena veleizdajalca

Belgrad, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Danes se je nadaljevala razprava proti veleizdajalcema dr. Ante Paveliću in Gustavu Perčecu. Na podlagi dokazilnega materiala in izpovedi prič

sta bila dr. Ante Pavelić in Gustav Perčec po zakonu o zaščiti države § 1. v odsotnosti obsojena na smrt.

Vpad albanskih razbojnikov

Pod vodstvom bolgarskih komitašev so pričeli vpadati albanski razbojniki -- Borba s kačaki -- Zbiranje tolpe ob naši meji

Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Nocoj okoli polnoči je 17 kačakov pri Labuništu v okraju Struga pri Ohridskem jezeru napadlo planinske hleve na Labuniški planini. Povezali so pastirje ter vso živino, 700 ovc odgnali. Čeprav se je to zgodilo ponoči, se je vendar vest hitro zvedela ter so kmetje iz Labuništa skupno z orožniki organizirali zasledovanje in dohiteli kačake, ki so gnali ovce. Ko so ti videli, kaka nevarnost jim preti, so pustili ovce in poskušali zbežati na albansko ozemlje. Na meji se je začela borba med orožniki in kmeti na eni ter kačaki na drugi strani, ki je trajala cel dan ter so se morali nazadnje kačaki umakniti z meje. Na naši strani ni bilo nobenih žrtev, koliko pa so jih utrpeli kačaki, pa se ne ve.

Taki neredi se v zadnjem času na tem delu meje večkrat ponavljajo ter se čuti v ozadju neke vrste organizacijo. Ze pred par dnevi so hoteli kačaki v bližini Rese ob Prepskem jezeru priti na naše ozemlje ter

oropati neko vas. Ker pa so nekatere osebe, ki so prišle iz Albanije, opozorile naše oblasti na nevarnost in so za to zvedeli tudi kačaki, napada niso upali izvesti. Organizacijo na albanski strani vodi znani bolgarski komitaš Šantanov. Ljudje, ki prihajajo iz Albanije, pripovedujejo, da obstoja na albanski strani v bližini vasi Bera celo taborišče kačakov.

Naš protest v Sofiji

Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Snoči je odpravnik našega poslaništva v Sofiji ponovno posetil predsednika vlade Ljapčeva ter imel z njim razgovor o poslednjih vpadih atentatorjev v Štip. Predsednik Ljapčev je nato sprejel še sofijskega grškega poslanika, ki je zahteval, da se končno začnejo uradni razgovori o revidiranju finančnih vprašanj med Grško in Bolgarijo. Ljapčev je odgovoril, da se bodo ti razgovori nadaljevali takoj, ko se zunanji minister Burov vrne v Sofijo.

Krivda Bolgarije

Burov pri Briandu -- Francija je prepričana o odgovornosti Bolgarije za obmejne zločine

Pariz, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Bolgarski zunanji minister Burov, ki potuje preko Pariza, je bil včeraj sprejet od francoskega zunanjega ministra Brianda. Kakor poroča »Petit Parisien«, sta francoska in angleška vlada podvzeli pred nekako desetimi dnevi skupno demaršo v Sofiji, med tem ko je Francija jugoslovanski vladi prijateljsko nasvetovala hladnokrvnost. »Petit Parisien« meni, da je skoraj izven dvoma, da nosi odgovornost za večino obmejnih spopadov Bolgarija. K temu zadostuje pristaviti, da se je večina incidentov izvršila na jugoslovanskem ozemlju, očitno torej gre za napade bolgarskih elemen-

tov. Ako v Sofiji trdijo, da je bilo umorjenih mnogo bolgarskih kmetov, ki so brez hudih namenov šli preko meje edino le, da obdelujejo svoja polja, zadeva odgovornost za te tudi bolgarsko vlado, kajti odbila je od jugoslovanske vlade predlagano nevtalizacijo obmejne cone 10 km. Bolgarska vlada zahteva danes mednarodno preiskavo. Jugoslavija pa to ne brez upravičenosti odbija. Na vsak način se mora, kakor hitro mogoče, najti rešitev konflikta, da zavladajo vendar enkrat med obema državama normalni prijateljski odnosi in da bi tako izginila stalna vojna nevarnost na Balkanu.

Obsodba boljševiških agitatorjev pred celjskim sodiščem

Celje, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Včeraj, 16. julija in danes se je vršila pred celjskim okrožnim sodiščem razprava proti 12 komunistom. Razprava bi se morala vršiti v smislu obtožbe pred državnim sodiščem v Belgradu, ki pa je delegiralo celjsko sodišče. Obtoženi so: Kocman Josip, 30 letni čevljarški pomočnik iz Hraščinega trgovišča, svojevčasno zaposlen v Celju pri trdki »Adrijac«, Butala Jakob, 26 letni krojaški pomočnik iz Gradea pri Črnomlju, vojak 18. pehotnega polka, Weissbacher Franc, 41 letni zidar v Zavodni pri Celju, doma iz Ptuj, Borščak Anton, 28 letni čevljarški pomočnik iz varaždinskega okraja, Stankovič Jovan, 20 letni grafični delavec v Celju, pristojen v Brod na Savi, Sommer Hinko, 21 letni krojaški pomočnik v Celju, doma iz Srema, Šego Ivan, 29 letni brivski pomočnik v Celju, doma iz Osnjacev, Stojan Franjo, 26 letni pekovski pomočnik iz Teharij, Vičar Gustav, 30 letni slikar iz Spodnje Hudinje, doma iz Cezanjevcev pri Ljutomeru, Krčmar Franc, 22 letni brivski pomočnik v Celju, doma iz Ivanovcev pri Čakovcu, Pirš Karel, 26 letni krojaški pomočnik v Prelogah pri Prihovi, Lončarič Vekoslav, 32 letni krojač iz Varaždina, bivši komunistični poslanec v ustavotvorni skupščini.

Imenovani so bili vsi obtoženi komunistične propagande, ki so jo vršili s tem, da so širili med ljudmi komunistične propagandne knjige, brošure in letake, da so bili člani

osnovnih jedinic komunistične stranke, da so osnovali krajevne organizacije rdeče pomoči in bili njeni člani. Radi tega so bili obsojeni: Kocman na 2 in pol leta težke ječe, Butala 3 leta težke ječe, Weissbacher 8 mesecev zapor, Borščak 10 mesecev zapor, Stankovič 2 leti težke ječe, Sommer 10 mesecev zapor, Šego 8 mesecev zapor, Stojan 6 mesecev zapor, Vičar 6 mesecev zapor, Pirš 5 mesecev zapor, Lončarič 7 mesecev zapor, Krčmar pa je bil oproščen. Vsem se je štel v zapor zavarovalni in preiskovalni zapor ter so bili trije vsled tega takoj izpuščeni.

Dr. Korošec pri generalu Živkoviću

Vrnjačka Banja, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Prometni minister dr. Korošec, ki se že nekoliko dni mudi v Vrnjački banji, je danes zjutraj v spremstvu svojega kabinetnega šefa z avtom odpotoval v Mataruško banjo, kjer se je sestel s predsednikom vlade, generalom Živkovićem, nakar sta se takoj odpeljala v samostan Studenico, kjer ju je sprejela velika množica kmetov in kmetic v pestrih narodnih nošah. Za časa bivanja v Studenici sta si oba gospoda ogledala zgodovinske znamenitosti in starine samostana, nato pa se zopet vrnila z avtomobilom v Mataruško banjo, kjer je ostal predsednik vlade Živkovič, med tem, ko se je dr. Korošec vrnil v Vrnjačko banjo.

O organizaciji presbira

Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Danes dopoldne se je vršila v centralnem presbira pri predsedništvu vlade konferenca med ministroma Srškičem in Jevtičem ter ravnateljem presbira Marjanovičem, na kateri se je govorilo o razširitvi in organizaciji centralnega presbira.

Kralj v Belgradu

Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Nj. Vel. kralj je danes ob 12.50 prispel v Belgrad v spremstvu maršala dvora, polkovnika Dimitrijeviča. Dvorni vlak se je ustavil na Topčideru, odkoder se je kralj z avtom odpeljal na dvor. Popoldne se je Nj. Vel. kralj odpeljal v Dedinje. — V Belgradu se pričakuje v kratkem prihod ministrskega predsednika generala Živkoviča.

Demanti princa Karla

Bivši romunski prestolonaslednik je povodom vesti, da bi bil on zapleten v zaroto, poslal po svojem odvetniku sledeč demanti listom:

»Kakor čujem, poskušajo nekatere osebe mene vmešati v nedavne dogodke v Romuniji. Ogorčen nad takimi metodami, Vas prosim, da objavite mojo kategorično izjavo proti takim vestem.«

Prekinjena pogajanja za vojno odškodnino

Belgrad, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Italijansko-jugoslovanska komisija za ugotovitev škode, ki so jo utrpeli naši in italijanski državljani za časa italijanske okupacije teh krajev, je prekinila svoje delo za nekoliko dni. Do izplačila odškodnin še ne bo prišlo tako hitro, kakor se pričakuje. Te dni je komisija delala v Ljubljani, Trstu in na Sušaku ter študirala posamezne zahteve in določevala višino odškodnine. Delegat naše vlade, inspektor socialnega ministrstva dr. Krmpotić se je vrnil v Belgrad, kjer bo poročal o delu komisije in dobil nove instrukcije. Tudi italijanski delegati so po istem poslu odpotovali v Rim. Za naprej se bo komisija sestala v Trstu in na Sušaku, nato pa bo odpotovala v Dalmacijo, kjer bo ostala dalje časa, kajti v Dalmaciji je največ oškodovancev. Delegat naše vlade dr. Krmpotić je z doseženimi rezultati zadovoljen, dasi misli, da bi bili lahko boljši, če bi bili splošni odnosi med našo državo in Italijo ugodnejši. Dr. Krmpotić se pritožuje nad počasnostjo, s katero se rešuje to vprašanje, saj ni niti sedaj izgleda, da bo to vprašanje v kratkem rešeno, da bi tisoči rodbin, ki že pet do šest let zastoj čakajo na izplačilo odškodnine, prejeli odškodnino, na katero težko čakajo.

Zakon o rudnikih

Belgrad, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Gozdarsko-rudarsko ministrstvo je izdelalo načrt zakona o rudnikih. Ta načrt se bo pretresal na predhodni konferenci zainteresiranih strokovnjakov, ki se bo vršila 29. julija v Belgradu. Delavce bo na tej anketi zastopalo edino osrednje tajništvo Delavske zbornice, ki pa je zahtevalo, da se na anketi pozovejo vse delavske zbornice in rudarske organizacije v državi, toda ministrstvo je to zahtevo odbilo in navedlo razlog, da bo tudi industrijsko zbornico zastopal samo en delegat. Osr. tajništvo Delavske zbornice je odredilo kot delegata za rudarje Filipa Uratnika, tajnika ljubljanske zbornice, in Luka Pavičevića, tajnika belgrajske zbornice. Da bi ta delegata mogla točno obvestiti anketo o stališču rudarjev glede tega zakonskega predloga, je centralno tajništvo delavskih zbornic sklicalo za 26. julij t. l. širšo konferenco predstavnikov rudarjev iz cele države, na kateri se bo v prisotnosti predstavnikov rudarskega ravateljstva pretresal zakonski predlog. Za 27. in 28. julij je sklicalo ministrstvo za gozdarstvo in rudarstvo konferenco rudarskih nadzornikov iz cele države, ki se bo bavila z istimi vprašanji. Glavna zahteva rudarjev je, da rudarji ne smejo biti manj zavarovani kot ostalo delavstvo. Kakor je dosedaj splošni zakon o zavarovanju delavcev veljal za rudarska podjetja, mora veljati tudi v bodoče. Za zaščito rudarskih delavcev se mora brigati ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Generalno ravnanje za gozdarstvo in rudarstvo kot največji rudarski poslodajalec mora glede zaščite rudarskih delavcev biti vezano na iste predpise, kakor ostali privatni delodajalci v državi.

Dobra žetev tobaka

Belgrad, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Iz Skoplja poročajo, da bo letošnja žetev tobaka v južnih krajih zelo dobra, celo najbogatejša in po kvaliteti najboljša. V celi južni Srbiji se bo po dosedanjih računih pridelalo 8 milij. kilogramov tobaka v listju. Ako računamo ceno za 1 kg tobaka vsaj 20 Din, bo prinesla letošnja tobakova žetev južni Srbiji najmanj 160 milij. Din.

Državno gospodarstvo o proračun. letu 1926-27

Vlad. Pušenjak.

Tretjič v novi državi je objavil finančni minister računski zaključek, ki nam poda pregledno sliko o drž. gospodarstvu v proračunskem letu 1926-27, ki je trajalo od 1. aprila 1926 do zadnjega marca 1927. Predlani smo dobili rač. zaključek za proračunsko leto 1924-25, lani pa za proračunsko leto 1925-26. Z ozirom na več ali manj fiktivne proračune prejšnjih let, z ozirom na neugodne finančne razmere v prejšnjih letih, o katerih smo mnogo govorili v bivši Narodni skupščini in pisali v dnevnem časopisu, je mogoče edino iz rač. zaključkov dobiti jasno sliko o našem drž. gospodarstvu, o stanju naših financ, kakor tudi o načinu, kako se vrše izdatki na podlagi odobrenega proračuna in v koliko odgovarjajo doseženi državni dohodki proračunanim drž. dohodkom.

V svojem ekspoziju naglašja finančni minister, da je ta tretji rač. zaključek posebno važen radi tega, ker je zelo blizu sedanjim dobi in ker je sestavljen v drugi obliki ko prejšnji rač. zaključki, ta rač. zaključek ima večjo vrednost za bodočnost, ko za preteklost, on daje možnost, da postavi finančna administracija v bodoče svoje proračune na bolj solidno podlago.

Državni izdatki.

Predloženi drž. proračun za l. 1926-27 v znesku Din 12,900,000.000 je Narodna skupščina reducirala na Din 12,504,000.000, a pri tem ni ostalo, temveč so se še povrh odobrili naknadni krediti v znesku Din 515.801.779-49 in je znašal proračun izdatkov z naknadnimi krediti vred Din 13,019,801.779-49.

Iz rač. zaključka je razvidno, da se je izdalo 11,592,633.639-78 Din ali za 1,427,168.139-71 Din manj, kakor je bilo odobreno v proračunu. Izdatki vseh ministrstev razun ministrstva prosvete so bili manjši, kakor je bilo določeno v drž. proračunu; izdatki ministrstva prosvete so bili večji za Din 2,138.639-70. Izdatki v l. 1926-27 so bili manjši, ko v letu 1925-26.

Državni dohodki.

Zanimivo sliko nam podaje kretanje državnih dohodkov v treh letih 1924-25, 1925-26 in 1926-27. V l. 1924-25 so znašali drž. dohodki po proračunu Din 10,405,000.000, v resnici pa se je dobilo Din 10,838,448.358-67, več za 433,448.358 Din 67 para. Tudi v l. 1925-26 so razmere ugodne. Po proračunu so znašali doh. 10,405,000.000 Din, v resnici pa se je dobilo 12,063,781.345-70 Din, kar znači povečanje za celih 1,658,781.345 Din 70 para. Poslabšale so se pa razmere v l. 1926-27, v katerem so bili proračunski dohodki z 12,504,000.000, a plačalo se je 11,606,284.606 Din 19 para ali za 897,715.393-81 Din manj. Pribiti treba, da so bili državni dohodki v l. 1926-27 za skoro pol milijarde nižji ko v l. 1925-26. Razlog za to znatno zmanjšanje drž. dohodkov so elementarne nezgode (povodenj v l. 1926), ki so znatno uplivalo na kmečko produkcijo, ki je dala komaj srednjo žetev, radi česar je začel padati izvoz in se vedno bolj in bolj razvijati gospodarska kriza.

Manj dohodkov, kakor je bilo proračunano, je dalo železniško ministrstvo in sicer za Din 766,009.587-22, ministrstvo za šume in rude za Din 205,271.529-57, trošarina za 40,675.736-28 Din itd., dočim so se nekateri dohodki povečali, kakor n. pr. dohodki monopolov za 104,226.209 Din 39 para, takse za Din 65,292.791-41 itd.

Prebitek. Obratni kapital.

Ako primerjamo dohodke v l. 1926-27 Din 11,606,284.606-19 z izdatki 11,592,633.639-78 Din, dobimo prebitek v znesku 13,650.966-41 Din.

Prebitek služi v povišanje obratnega kapitala glavne državne blagajne. Koliko znaša ta obratni kapital, katere postavke tvorijo istega?

Obratni kapital koncem proračunskega leta 1926-27 znaša Din 375,078.711-55, je za Din 46,444.750-81 večji ko koncem prejšnjega leta; v njega se stekajo razni dohodki, ki niso proračunani, kakor n. pr. dobiček pri kovanju zlatega in niklastega denarja v znesku 151,076.395-79 Din, kurzna razlika v znesku Din 51,544.260-87 itd., iz njega so se izplačali izdatki za izdelavo monopolskih predmetov Din 107,261.776-01, za ažio Din 19,521.393-44, za izplačilo dolga francoski vladi Din 22,000.000 itd. Obratni kapital obstoji iz gotovine v glavni državni blagajni, pri delegacijah in finančnih upravah.

Bilanca.

Državna bilanca ni ravno preveč ugodna. Pod aktiva se nahaja cela vrsta postavk, ki so dvomljive vrednosti in bi se ne smele smatrati kot premoženje. Aktiva znašajo 5,990,942.694-63 Din, pasiva pa 5,615.863.983-08 Din. Pod aktiva se nahajajo postavke: gotovina v raznih blagajnah Din 378,648.765-70, aktivni tekoči računi Din 2,394.706.943-68*, depot pri Narodni banki Din 672,043.353-16, razna posojila 509,015.773-74 Din (med njimi ruskim beguncem 367,522.546, ruskim vojnim invalidom 4,727.433-73 Din, občini Belgrad Din 69,033.931-96, občini Zagreb 2 milijona, oblastnim odborom Din 8,960.000, okrožjem v Srbiji Din 3,001.293-23, zasebnikom itd), vrednostni papirji Din 33,113.144-88 (akcije drž. cinkarne v Celju, medžimurskega petrolejskega društva, Narodne banke, 20-odstotni boni o priliki markiranja kron, razna aktiva Din 16,657.460-99, še nelikvidirani računi iz prejšnjih let Din 751,440.502-49, za odkup kronskih bankovcev Din 1,114.184.106-85.

Največja postavka pod pasivo je dolg pri Narodni banki Din 4,080.539.140-85, dolg na podlagi depota Din 321,315.418-96, pasivni tekoči računi Din 604,332.997-82, depoziti Din 137,720.510-18, drobšč (četrt, pol in en Dinar) v prometu Din 57,385.405-75, izposojilo gotovine Din 266,395.339-26, dolg ministrstva pošt Din 18,750.000, razna pasiva Din 6,292.527.12 itd.

* (Upravi monopola Din 1,435,789.271-51, ministr. pošt 249,480.405-10 Din itd.)

(Dolga)

Francija proti izpraznitvi Porenja

Pariz, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Po ostri debati je danes odklonila francoska zbornica predlog socialistov, ki je zahteval odgoditev razprave o ratifikaciji dogovora o dolgovih do tedaj, dokler se vlada ne izjavi, da bo prvi korak francoske vlade izpraznitve Porenja. Predlog je bil odbit s 350 proti 238 glasovi. Pred glasovanjem je izjavil Briand, da ne more dati glede izpraznitve Porenja nobene izjave, ker bi sicer otežkočil nalogo meddržavne vladne konference. Mirovna pogodba določa, da se izprazni Porenje pod pogojem, da se Nemčija razorožuje. Te določbe se dosedaj niso moge izvesti. Briand se bo na prihodnji konferenci iz vse svoje moči

trudil, zagotoviti mir, ne da bi nosila stroške edino Francija.

Pariz, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Po večerajšnjem izidu prvega glasovanja, ki je prineslo vladi večino 65 glasov, ni več izid razprave o ratifikaciji pogodbe o dolgovih dvomljiv. Ratifikacija dogovora o dolgovih in eksistenciji vlade sta zasigurana. Proti vladi so večeraj glasovali komunisti in dve tretjini radikalov; ena tretjina radikalov se je glasovanja vzdržala. Od Marinove struje je glasovalo od 100 poslancev le 18. K temu uspehu je v najvišji meri pripomogla sijajna zgovornost Briandova.

Popustljivost Kitajske

Pred mirno rešitvijo spora

London, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Po vesteh iz Nankinga, je poslala kitajska vlada noto v Moskvo, čim je dobila noto Sovjetske vlade. V noti se pravi, da bo v kratkem odpotoval iz Nankinga novo določeni kitajski odpravnik poslov za Moskvo, da se razgovarja z zunanjim komisariatom o spornem vprašanju. Nadalje objavlja nota, da sta bila kitajska vlada in kitajski narod vedno prijateljsko naklonjena Sovjetski Rusiji. Žal se je moralo ugotoviti, da širijo sovjetski agenti komunistično propagando proti kitajski vladi. Radi tega so bile mandžurske oblasti za ohranitev javnega miru primorane, prevzeti ki-

tajsko vzhodno železnico in zapreti ruski konzulat v Harbinu. Nacionalna vlada zahteva nadalje v noti izpustitev vseh v Rusiji aretiranih kitajskih državljanov in zanesljivo zagotavljanje njihove varnosti.

Moskva, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Po pravočasnem pristanku kitajske vlade na skupno konferenco, zgleda, da se bo rusko-kitajski spor radi vzhodne kitajske železnice vendar mirnim potom poravnal. Po začasnem odgovoru kitajske vlade je brez vsakega dvoma, da bo Nanking pristal na konferenco, na kateri se bo razpravljalo o vseh vprašanjih.

Anglija pripravljena priznati sovjete

Moskva, 17. jul. (Tel. »Slov.«) V imenu angleške vlade je norveški odpravnik poslov povabil danes sovjetsko vlado, naj pošlje v London svojega zastopnika na pogajanja za

priznanje Sovjetov od strani Anglije. V telegramu sovjetski vladi je zunanji minister Henderson izjavil, da je britska vlada pripravljena priznati Sovjetsko unijo.

Liberalci rešujejo MacDonalda

London, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Na današnji seji spodnje zbornice so liberalci rešili življenje Macdonaldovi vladi. Pri glasovanju o Macdonaldovem predlogu, da naj se vrši danes nočna seja, niso bili konservativci računali s tem, da bodo liberalci podpirali vlado. Lloyd George je kljub svojemu večerajšnjemu nezadovoljstvu o financiranju akcije za brezposelne z roko dal znamenje liberalcem, naj glasujejo za vlado. Tako je bil vladni predlog sprejet z 269 proti 155 glasovom.

Ameriški industriji v Rusiji

Moskva, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Danes je prispel sem posebni vlak, s katerim so se pripeljali ameriški industriji, okrog 100 po številu, zastopniki raznih ameriških tvrdk. Namen tega potovanja je, da se informirajo o ruskih razmerah. Mudili se bodo v Rusiji štiri tedne.

Za pobijanje brezposelnosti

London, 17. julija. (Tel. »Slov.«) V seji odeska spodnje zbornice je večeraj predložil minister za pobijanje brezposelnosti nov predlog, ki gre za tem, da se vlada pooblašča, da zahteva od podjetnikov finančno pomoč v svrhu pobijanja brezposelnosti. Gre za posojilo okrog 25 milijonov funtov šterlingov. Po daljši razpravi, v kateri je nastopil proti predlogu ostro Lloyd George, je bil predlog sprejet.

Bolezen g. Poincare

Pariz, 17. juli. (Tel. »Slov.«) Ministrskemu predsedniku Poincareju je danes zjutraj postalo slabo. Padel je v nezavest. Zdravniki so mu nasvetovali 24-urni počitek, posebej še zato, ker ga trese mrzlica. Njegovo stanje pa ni vznemirljivo. Kakor je izjavil pravosodni minister Barthou danes v zbornici, se bo Poincare že jutri udeležil nadaljevanja razprave o medzavezniških dolgovih.

O odgovoru češke vlade

Praga, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Odgovor Češkoslovaške na zadnjo madžarsko noto v zadevi konflikta pri Hidas Nemeti, se sme pričakovati po informacijah »Lidovih novin« najkasneje koncem tega tedna. Ker je madžarska vlada objavila netočno in le delno češkoslovaško noto, se bo prihodnja nota češkoslovaške vlade objavila v celoti, da se iz nje natančno razvidi, kako stališče zavzema v resnici Češkoslovaška v spornem vprašanju. Formalno nepravilno postopanje madžarske vlade je zbudilo v javnosti vtis, da je bila prva češka nota ultimativna značaja in da je Madžarska vlada odklonila vsak nastop ultimativnega značaja. Kljub odklonitvi češkoslovaških zahtev se pričakuje rešitev spora v najkrajšem času.

Parnik se potopil

London, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Po vesti iz Santiago de Chile se je potopila na obali San Antonio transportna ladja »Abta«². Pri tem se je potopilo 43 moških.

Občni zbor Zadružne zveze v Gorici

Gorica, 14. jul.

Prve dni januarja lanskega leta je odhajajoči gorški prefekt Cassini razpustil upravni odbor in občni zbor Zadružne zveze in imenoval za komisarja prof. Likurga Petrella iz Parme. Nekaj mesecev kasneje je komisar sklical predsednike včlanjenih združenj, da bi potrdili ukrep prefekta in izbrali nekaj svetovalcev, ki bi priključili njegovim sklepom. V veliko presenečenje gospoda komisarja so predstavniki gorških združenj prečitali izjavo, v kateri so kot edini pravni lastniki zveze zahtevali, da se skliče redni občni zbor in izvoli zopet redno načelstvo. Ker je komisar predlog zavrnil, so se članice s svojo zahtevo obrnile naravnost na g. Mussolinija. Nastop slovenskih združenj ni imel uspeha in komisar je gospodaril v zvezi do današnjega dne. Odpustil je vse kvalificirane in akademsko izobražene uradni vir dohodkov, češ, da ne odgovarja združnim načelom. Kmalu je komendant Petrella uvidel, da je s tem porušil glavni steber zveze, in ga je skušal spet postaviti.

Za nedeljo 14. t. m. ob 10 je bil sklican v dvorano Trgovskega doma (danes sedež fašistične stranke) občni zbor. Glavna točka je bila izprememba pravil. »Zadružna zveza« se izpremeni v »Federazione delle cooperative e Cassa centrale delle casse rurali«, predsednika imenuje prefekt kot predsednik gospodarskega pokrajinskega sveta (trgovske zbornice), po enega člana imenuje v odbor »Ente Nazionale della cooperazione« (Urad za pospeševanje združništva), »Associazione Nazionale delle Casse rurali« (Društvo kmečkih posojilnic) in »Confederazione Nazionale fascista tra gli agricoltori« (Kmečka fašistična zveza), vse tri organizacije s sedežem v Rimu; le tri odbornike izvoli občni zbor. V nadzorstvo imenujeta prvi dve rimski gospodarski organizaciji vsaka po enega člana, tretjega nadzornika si izbere Istituto regionale di credito agrario (Deželni zavod za agrarni kredit) in komaj dva člana voli občni zbor. V načelstvu kakor nadzorstvu so fašistične organizacije v večini. Po novih pravilih bo obsegala zveza dva povsem ločena oddelka, kreditnega in blagovnega, s samostojnim knjigovodstvom in premoženjem. Kot prehodno določilo vsebujejo pravila klavzulo, da ne sme izstopiti iz zveze noben član in da se pravila ne smejo izpremeniti, dokler ne plača zveza petmilijonskega posojila, ki ga je najel komisar.

Izmed 257 članic je bilo zastopanih na občnem zboru 23. Komisar je na kratko poročal o svojem delovanju in o stanju zveze. Bilanca za lansko leto, ki izkazuje 40.000 lir nove zube, ni bila prečitana. Čevljarska zadruga v Mirnu, ki jo je komisar spravil v laške roke in ji predseduje dr. Pettarin, ima pri zvezi 1.317.000 lir dolga, zdaj dobi še 300.000 lir; »Zveza soških mlekarov« v Trstu (Cominotti) stane zvezo 324.000 lir, komisar je odobril nov kredit 50.000 lir. Dočim je kredit pri Katoliški tiskarni povsem zajamčen, niso po komisarjevem mnenju terjatve pri Čevljarski zadrugi in Mlekarski zvezi zadosti krite in če se z novimi krediti, ki naj jih občni zbor odobri, ti podjetji ne bosta sanirala, ju bo treba likvidirati. Komisar sporoči, da je fašistični likvidator Zadružne zveze v Trstu ponudil 13 gorškim združenjem, ki so imele pri tej zvezi nad 3 milijone vlog, poravnavo, ki zadene v živo vlagatelje. Vladni komisar je izrecno pohvalil ravnatelja Bajca, »moža izrednih sposobnosti«. Revizor Fegic bo odpuščen in stopi v službo pri Ente Nazionale della Cooperazione. Komisar naznani, da je prefekt imenoval za predsednika poslanca Cacceseja, ki z galerije prisostvuje občnemu zboru, nastane v dvorani tišina, le ravnatelj Bajec in podestat Savelli, predsednik šempaske posojilnice pozdravita po rimljansko. Komisar predlaga v načelnštvo Julija Savellija, Antona Rejca, bivšega župana v Febreljah in Alojzija Mavriča, predsednika briških kolonov; v nadzorništvo pa č. g. Vincenca Beleta, dekana v Kanalu, in Ivana Vodopivca, bivšega učitelja v Kamnjah. Za je bilo oddanih 13 glasov. »Brutto numero!« je vzkliknil komisar. Ob zaključku je predlagal g. Savelli, naj se pošlje pozdravna brzojavka Turatiju, generalnemu tajniku fašistične stranke in poslancu Alfieriju, predsedniku Urada za pospeševanje združništva.

Zborovanje Delavskih zbornic

Belgrad, 17. jul. (Tel. »Slov.«) Za 27. in 28. julij je sklicana seja odbora centralnega tajništva delavskih zbornic v Belgradu, na kateri se zberejo predstavniki delavskih zbornic iz cele države. Na tej seji se bo pretresal zakonski predlog o trgovinah, ki ga je izdalo trgovinsko ministrstvo, ter načrt zakona o rudnikih. Tudi se bo razpravljalo o spremembi zakonov za zavarovanje in zaščito delavcev ter za inspekcijo dela. Predstavniki zainteresiranih ministrstev so isto tako pozvani na sejo.

Dubrovnik, 17. julija. (Tel. »Slov.«) Predsednik češkoslovaške vlade Udržal bo ostal v Kuparih do sredine avgusta. Prosil je velikega župana, da bi odredil, da ga nekaj časa ne bi nikdo posetil.

Dunajska vremenska napoved. Jasno. Polagoma se bo oblačilo. Zelo vroče.

Kaj je novega

Koledar

Četrtek, 18. julija: Kamil L., spoznavalec.

Zahvala

Vsem, ki so mi ob priliki škofovske posvetitve brzojavno ali pismeno izrazili svoja voščila, vsem, ki so s svojim trudom in svojo skrbljivostjo napravili dan moje konzekracije za tako lep praznik, zlasti pa vsem, ki so ta dan zame in za zadeve ljubljanske škofije molili, se tem porem najpristrčneje zahvaljujem. Naj jim Bog povrne s svojim bogatim blagoslovom!

V Ljubljani, 17. julija 1929.

Gregor Rožman,

nasl. škof in koadjutor ljubljanski.

Železniške razmere na Dolenjskem

Ribnica, 17. jul.

Mi Dolenjci čutimo, kako smo v marsikaterem oziru zapostavljeni daleč za drugimi, na primer Gorenjci, osobito v železniškem oziru. Tam vsa udobnost glede vlakov in avtomobilov, mi pa niti najnujnejšega nimamo. Kako smo želeli, da bi se vozniki redno spremenili in prosili, da bi se vsaj malo oziralo na naše stvarne potrebe, pa z novim voznikom redom se nam je še poslabšalo. Pred vsem prebivalstvo od Dobrepolj do Kočevja, ki spada v okr. glavarstvo Kočevje, bi rabilo prav dobre ugodne zveze z mestom Kočevjem, kjer so sedaj vsi trije davčni uradi, glavarstvo, komisar finančne kontrole i. dr. Rabili bi zvezo z jutranjim vlakom tako, da bi bili vsaj ob 9 v Kočevju in po sedanjem redu ob 11.26 nazaj. Lahko bi se mnogo odpravilo. Sedaj pa pridemo ob pol 11 na postajo Kočevje, do uradov je 10 minut, a ob 11.25 vozi s postaje že vlak nazaj. Posledica je, da je vsak dan polno zamudnikov, ki morajo tavati cel dan do večernega vlaka po mestu ali pa morajo peš v Ribnico, Dolenjo vas, Sodražico itd.

Sedaj ljudje iz ribniške doline prakticirajo tako, da gredo ob 5 zjutraj peš (18 km) v Kočevje, tam komodno odpravijo in gredo z opoldanskim vlakom domov, prihranijo si tudi pol delovnega dneva. Ali pa je to ljudomilo, siliti ljudi po 18 km daleč peš v največjem delu odnosno, da ubijajo čas in denar cel dan po Kočevju radi skrajno neugodne zveze? In komu na ljubo? Direkcija odgovarja, da ne more dolenjec prej iz Ljubljane radi potrebne zveze z gorenjskimi vlaki. Pa bi vsak teden na prste seštel one, ki iščejo zveze z jutranjim dolenjcem iz gorenjskih vlakov. In če bi, li ni celo prebivalstvo od Dobrepolj do Stare Cerkeve več vredno kot slučajno kak letovištar ali trg. potnik. Upeljite odhod iz Ljubljane ob 6, ljudstvo bo močno zadovoljno. Če pa vpoštevamo stalne zamude dolenjca, ki ga na Grosupljem zadržuje skoraj s stalno zamudo onaj vlak, ki pride iz Karlova, potem bo pa še ob 6 pozno. Prav zelo se čuti na progi Grosuplje-Kočevje, da stalno zamudi čisto 30—35 minut vlak iz Karlova. Odpravite to prosimo, saj sedaj ni prav nobenega razloga za zamujanje, ni zametov ni viharjev, ko božje solnce tako lepo siplje svoje žarke na nas — skoro, da tako lepo kot na Gorenjskem.

Motociklistična nesreča v Litiji

Litija, 16. julija.

Danes popoldne ob 4 je skozi litijski trg vozil na motociklu potnik tvrdke Singer 29-letni Gostinčar Andrej. Na vozilu je sedel se gostilničar Alojzij Zidar. Na ovinku pri dr. Mazekovi hiši mu je pa nasproti pripeljal na kolesu 29-letni delavec Vid Lampret, ki je zaposlen pri popravni litijskega mostu. Lampret je vodil kolo le z eno roko, medtem ko je v drugi držal tri 2-meterske vijake. Karambol je bil neizogiben. Težko ranjen je bil gostilničar Alojz Zidar, ki je zadobil 7 cm veliko rano nad desnim očesom ter je moral po odredbi okrožnega zdravnika Dr. L. Ukmarja v ljubljansko bolnico. Lažje ranjen je bil delavec Vid Lampret, ki je ostal v domači oskrbi, medtem ko je potnik Gostinčar ostal nepoškodovan.

V zadnjem času sploh razni avtomobilisti in kolesarji brezobzirno drve skozi litijski trg in povzročajo poleti oblake prahu, v deževnem vremenu pa brizgajo blato v pasante in ogrožajo z dirjanjem mimoidoče. Treba bo ostrih ukrepov.

Trebuhanje mu je prepara

Brežice, 16. jul.

Da še ni ponehalo staro sovraštvo med fanti iz Broda in Vel. Mraševca v cerkljanski občini na Dolenjskem, sta pokazala fanta Janez Zupančič in Martin Zarn.

Preteklo nedeljo se je Zarn napil korajže v vinotoku posestnika Jeršiča v Vel. Mraševem. Ko je šel zvečer proti domu, je spotoma izval Janeza Zupančiča, ki je bil pri gostilničarju Zajcu, češ, kaj da išče v Mraševem. Po kratkem prepiru sta se spoprijela in Zupančič je potegnil nož ter prepral Zarnu obleko na trebuhu ter mu zadal tako rano, da se je vsled velike izgube krvi onesvestil. Smrtno nevarno ranjenega Zarna so še ponoči prepeljali v breziško bolnico, kjer je bil takoj operiran, kar mu bo morda rešilo življenje.

Bolezni v želodcu

(gorečica)

Neprestano rastejo milijonski promet kakor tudi 100 letni običaji, naše trditve dokazuje najbolje, da je naša **Originalna Bullrich sol** kakor tudi doslej nasadomestljiva proti vsem težkočam prebave in gorčice. Kupite se danes en zavoj ali poskusite naše tablete. Tudi Vi boste iznenadeni vsled njenega učinka. Bullrichova sol se dobiva v vseh lekarnah. Prava je samo v vijanih zavojih s si. ko izumlitelja. **A. W. & C. W. Bullrich, Berlin W. 37**, Skladnice v Jugoslaviji: **Isis, d.d., Zagreb**

„Punt“ rudarjev pred 40 leti

Štiridesetletnica prvega štrajka rudarjev v Sloveniji. Trbovlje, 17. julija.

Letos mine ravno 40 let, kar je rudar v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju prvič napovedal svojemu delodajalcu štrajk ter izjavil, da zahteva izboljšanje svojega zaslužka ter delovnega časa. Ni v Trbovljah več mnogo tistih, ki so doživeli »punt«, kakor so takrat rudarji imenovali stavko. Zato je dobro, da zapišemo v spomin dogodke, ki so se takrat dogajali, naslednikom, da tudi nova generacija sliši, kako so se njihovi očetje za svoje pravice potegovali, in da vidijo, kako je bila ta stavka nekak začetek vseh drugih poznejših štrajkov.

Zupnijska kronika ima v svoji knjigi zabeleženo sledečo besedilo: »Od 24. julija do 18. avgusta l. 1889. so trboveljski knapi ustavili delo, napravili takomenovani štrajk. Samo na Ojstrem (rudnik med Trbovljami in Hrastnikom) so delali. V Trbovlje je prišlo veliko vojaštva in okoli 30 žandarjev. Takratni okrajni glavar dr. Wagner je dal poloviti okoli 400 ljudi in jih dal zapreti, ki pa so bili po nekaterih dnevih izpuščeni. Med zaprtimi so bile tudi žene in otroci.«

Po lastnem in spominu drugih vem, da se je štrajk začel na večernem šihu omenjenega dne. Takrat so delali še 12 ur dnevno. Za stavko jih ni veliko vedelo. Ko so začeli popoldne govoriti o »puntu«, so nekateri povpraševali, kaj je to? Trboveljski rudnik, ki je bil že last TPD, je obsegal tri revirje: zapadni (anzar), vzhodni I (Polaj) in vzhodni II (Terezija). Ker so se dogodki na vseh treh skoro enako dogajali, vzamem v misel srednjega, t. j. Polaj.

Ko so se ob 6 zbrali rudarji v čitalnici rudnika, je začel takratni obratovodja Sinkovec čitati imena rudarjev, ki so prišli na delo. Tedaj so rudarji z enim glasom zavpili: »Ne gremo delat!« Jamski paznik Jordan jih je pogovarjal z lepo besedo, jim predočeval slabe posledice, ki bi jih imel štrajk za rudarje. To pa rudarjev od štrajka ni odvrnilo, ter so zapustili čitalnico in počakali svoje tovariše iz Terezije, s katerimi so nato skupno odkorakali na zapadni revir. Ko so se jim priključili še ti tovariši, so vsi korakali naprej proti koldvoru ter med potjo ustavili vse delo. Na polovici poti jih je ustavil trboveljskemu orožništvu na pomoč poslani oddelek orožništva, ki je takoj aretiraj glavnega kolovodjo rudarja Trinkavza, katerega so odgnali na orožniško postajo.

Delavstvo je bilo radi te aretacije zelo razburjeno. Z vsa silo je navalilo na postajo in zahtevalo, da se izpusti Trinkavz. Bila je že temna noč, deževalo je kot bi lilo iz skaf, grmelo je in se bliska'o. Ob vsakem blisku so se zasvetili svetli bajoneti na puškah, katere je orožništvo držalo pripravljene za svojo obrambo. Bila je strašna noč. Vihar je napravil pri rudniku mnogo škode. Ljudstvo se je po pomirjevalnih besedah, da bo Trinkavz kmalu izpuščen, odstranilo, pa mož je bil še tisto noč odgnan v zapore v Celje.

Drugi dan so prišle iz Ljubljane menda štiri stotniške vojake — Slovencev. Za Trbovlje velika zanimivost, posebno za ženske in otroke, ker jih v takem številu skupno še niso videli. Zadnji so se zabavali z vojaki, vojaštvo jim je delilo hrano, ker so ji sami imeli preveč, sploh jih je ljudstvo zelo ljubilo, ker tudi niso nikomur nič žalega storili, nasprotno bili tu samo radi miru.

Iz Celja je prispel okrajni glavar dr. Wagner. Začela so se mezdna pogajanja, pa ni bilo pravega vodstva in je šele glavar de'avske zaupnike sam imenoval. Od ravnateljstva je po glavarju bilo rudarjem obljubljeno 24% povišanja k plači. Ker pa delavstvo ni vedelo, kaj je to »procent« in so ljudje mislili, da ta povišek ne doseže niti četrtno krajcarja, so to ponudbo odklonili.

Pogajanja so se zaključila po nekaj dnevih. Ko je bila ob zaključku pogajanj zbrana večja množica ljudi pred glavno pisarno, moških, ženskih in otrok, vseh skupaj okoli 400 oseb, jih je orožništvo s pomočjo vojaštva vse obkloplilo in kakor je bil kdo oblečen, so jih odgnali na koldvor, naložili v živinske vagonne in odpeljali v celjske zapore. Jetnike, ki so bili v celicah, so spravili na dvorišče, a rudarje natrpali v celice. Zgodil se je slučaj, da je po par dnevih v zaporu, kjer so se nahajali moški, ženske in otroci, porodila neka žena. Da pa otroci niso gledali prizora, so jih spravili pod mizo v celici, mizo so pa obstopile žene in zakrile s krili pogled otrokom izpod mize. Celjski meščani so za porodnico nanosili perila in živeža v taki obilici, da so imeli vsi v celici navzoči vsega dovolj. — Po preteku nekaj dni so bile družine poslone vsaka na svojo domovinsko občino, veliko moških je bilo pa izpuščenih šele ob zaključku štrajka.

Vse one pa, ki niso bili v zaporu, je orožništvo iskalo po stanovanjih in tam, kjer je mislilo, da se kdo nahaja. Rudarji so se skrivali po hribih, kot na Mrzlici, Sv. Planini, Kumu itd. Da so se prehranili, so kmetom pomagali pri poljskem delu. Tudi letina fižola je bila tisto leto posebno dobra in so se družine večinoma ž njim hranile.

Po preteku treh tednov so se rudarji vdali in dosegli za takratne razmere krasne uspehe. Plača se jim je zvišala za 20 odstotkov, vpeljan je bil osemurni delavnik in še marsikaj drugega. Marsikaj od teh uspehov je pokvaril 1. januarja 1891 nastali štrajk, na kar se rudar še danes spominja.

Posledice štrajka so pa posebno za tistega bile usodopolne, ki je delo zapustil in odšel iz okraja ven. Tak gotovo ni dobil, ko se je vrnil, dela pri rudniku. Posebno takratni rudniški ravnatelj Terpolitz ni smel o teh nič slišati. Veliko je bilo takrat pri nas agentov, ki so se brezposelne in tudi druge rudarje odpeljali v Nemčijo.

Pred 40 leti, ko se je pričel ta štrajk, še ni bilo v naših krajih nobene javne stanovske organizacije, nastopila je pa socialna demokracija že pri drugem, ki je sledil. In razne stanovske organizacije so delavstvo izobrazile na tak način, če je borba za

stanovske pravice še tako ljuta, rudar se drži mirno in potrpežljivo čaka, kaj mu doseže rudarski zaupnik. Pri štrajku navadno poklicano orožništvo in vojaštvo nima tedaj skoro nobenega dela.

To je kratka zgodovina prvega »punta« v Sloveniji. Kakor je takrat delavstvo držalo skupaj, tako je zmagalo. Ta zgodba veliko priča.

Zvitorepka

Rovte, 16. jul.

Naše Rovte so jako imenitna vas in nas ni prav nič sram, da nas je Prešeren primerjal z Atenami. Ze od tedaj imamo Rovtarji pravico, da se včasih malo postavimo pred svetom: Pri nas pa le ni tako, kot je drugod po svetu, ampak narobe. Največkrat imamo prav.

Na primer: ali imate pri vas v Ljubljani, kamor pišem to pismo, ali imajo morda kje drugod tako zvite lisice, kot jo imamo pri nas. V Ljubljani je že nimate take. Tista v »Zoo«, ki jo čisti dekan g. doktor Šerko pita z bonbončki in o kateri ste zadnjič pisali, ali je tista zvita? Še dolgo ne, kajti, če bi bila zvita, bi nikoli ne prišla v »Zoo«.

Mi, Rovtarji, nočemo zaostajati za širno slovensko javnostjo in ker imamo pri nas morda najzvitostjo lisico na vsem Slovenskem, smo sklenili, da jo ujamemo, jo zašijemo v vrečo in jo živo ali mrtvo pošljemo v ljubljanski »Zoo« kot dar nas, Rovtarjev iznad Logatca.

Naša lisica, — pravzaprav še ni naša, ker je še nimamo, — torej rovtarska lisica je tako zvita, ampak kaj bi govoril, kako je zvita. Le sami premislite, pa bo!

Pri sosedovih so izvalili, — no, pravzaprav je treba reči: izvalila je koklja, pet piščancev iz kurjih jajc, in lepo so jih pitali. Komaj so nedolžni piščanci malo odrasli, je že prišla pokukat in povohat na dvorišče zvitorepka. Uganili smo, da so se ti piščančki zdeli botri lisici prejemalni in zato ni vzela nobene. Piščanci so rastle, so doraščali in polagoma postajali kokoši. Zvitorepka jih je hodila gledat: enkrat, dvakrat na teden najmanj. Šele v terek so se ji zdele kokoši ravno prav velike in čas za gostijo primeren — ne skrbne gospodinje, nikogar ni bilo blizu, ki bi lisici s kreplečim dopovedal, da se kokoši niso debelile radi nje, ampak radi ljudi. Zvečer so šle kokoši spat, zjutraj se niso mogle več prebuditi, ker jih ni bilo več. Pobasala jih je lisica. Najbrže pa se je le malo zmotila in preveč zaupala vase. Vseh kokoši le ni mogla odnesti v svoj brlog in je dve pustila na poti. Našla jih je zadavljeni ženica, ko je šla v cerkev.

Vse Rovte so se razburile: »Kaj zato redimo kokoši, da bi se prekanjena rjavka gostila z njimi?« Z drugega konca vasi, — Rovte so namreč velike in premorejo dva konca, — pa je prišel kmet in povedal, da sta mu izginili še dve kokoši. »To zalego lisico moramo iztrebiti! V »Zoo« z zvitorepko!«

Kje je njen brlog, smo vedeli že zdavnaj. Ampak tokrat smo bili pošteno hudi in jezni. Sklenili smo, da ji zakurimo enkrat pošteno.

Trije mladi fantje so odšli k brlogu in pred njuno zakurili. Mislili so, da jo bo dim pregnal iz brloga, če ne pri tem izhodu, pa pri drugem. Kajti zvitorepka je bila brihtna in je napravila več rovov iz svojega brloga. Ta čas, ko so rovtarski fantje žgali in kurili pred lisiji brlogom, se jim je pa lisica režala v bližnjem grmu in obirala bedro najdebelejšje kokoši: »Le kurite, saj ne bo zastoj! Popoldne vam vzamem še eno!«

Res se je zgodilo to. Kokoši so se pasle za kozo, do hiše pa ni bilo daleč. Domači so opazili lisico — huš — kako se je plazila iz grmovja proti kokošim. »Boš šla! Vžš!« so planili vsi, da bi jo prepodili.

Ali lisica je vedela, da ji vpitje ne bo škodilo. Planila je na najlepšo kokoš in jo brez velikega hrupa odnesla v grmovje. Domači so mislili, da lisica le ne more biti tako predrzna in da se je ustrašila ter pustila kokoš v grmovju. Kaj še? Tako lepo jo je pouzmla, odnesla in pohrustala, domačin pa še kosti ni pustila. In še drugi kokoši prebrisana, na vse računajoča lisica ni preplašila s svojo predrznostjo. Kokoši so se tako mirno pasle, kot da se ne bi nič pripetilo in kot da sploh ni nobene lisice na svetu in nobene posebej še ne v Rovtah.

Tako se je zgodilo, da ne moremo izpolniti svoje narodne dolžnosti ter poslati prispevek ljubljanskemu »Zou«. Morda pa le ujamemo zvitorepko in tako rešimo čast naših Rovt ter življenje naših kokoši.

Živina in ljudje

Slika z ljubljanskega sejma.

Ljubljana, 17. jul.

Dvakrat na mesec se zberejo na ograjenem prostoru pri klavnici kmetje, mesarji, mešetarji in živina. Ne vsi in ne vsa živina, temveč samo oni, ki hočejo kaj kupiti ali prodati in ne vsa živina, temveč samo ona, za katero želi njen gospodar, da bo prodana in kupljena. Le ljubljanski mešetarji pridejo menda prav vsi.

Kje so tisti lepi časi, za mešetarje in za mesarje vsaj, pa slabi za kmete, kot so bili na primer v jeseni. Tedaj je bilo na sejmišču drugače. Zivine se je kar trlo, kmetje pa so se tolažili: »Sem slišal, da pridejo Italijani in Avstrijci, bodo vsaj malo dvignili ceno živini!« To je bilo v jeseni: krme je primanjkovalo, lanska košnja je bila slaba, živina je šla za mal denar, kdor jo je mogel sploh prodati.

Letos pa je drugače in drugačni so živinski sejmi. Drugačni posebno oni, ki se vrše vsako prvo in tretjo sredo v Ljubljani. Še pred kratkim so vozili po cestah in potih težko naloženi vozovi samega, lepše kot parfum dišečega sena. Prav dobro je izpadla letošnja košnja, dovolj je bilo sena in detelje, kdo bi torej prodal živino?

Tako se je zgodilo, da je bilo na današnjem živinskem sejmu prav malo živine. Prodajalci so bili trdni, skoro nepopustljivi. Vol prve vrste po 10.50 Din živa vaga!

»Dajte no, »nežico« umaknite pri kili!« so prigovarjali mešetarji. »Kdo bo pa kupil po deset in pol. Saj mora mesar tudi živeti!«

»Ne umaknem, še pol nežice« ne! Bom še dražje prodal čez tri tedne! Pa jo še enkrat pripeljem!« Mešetar in mesar sta se spogledala: »Kaj čemo, kmet je trmast. Ne da nižje!« Udarili so si v roke in kupčija je bila sklenjena.

Razprodaja damskih letnih oblek

po globoko znižanih cenah, in sicer:

navadne perilne	od 58 Din naprej
iz umetne svile	od 95 Din naprej
damska krila in bluze . . .	od 65 Din naprej
otroške obleke	od 20 Din naprej
damski predpasniki	od 26 Din naprej

F. I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA C. 29.

Vol prve vrste po 10.50 Din.

»No, junico boš dala pa po osem, ne, po sedem in pol?« Kmet je zvedavo pogledal, pomežiknil in malomarno zinil, gledal pa je drugam: »Ne bomo barantali, le pojdiva. Junico bom dal ravno tako, kot aajboljšega vola!«

»No, devet pa dam za kilo!«

»Sem že rekel, da ne dam! Le pojdiva!«

»Strela je trmast! Deset in pol hoče za junico.

Kaj bomo živeli od same zgube?« je potožil mesar in odšel. Junica se mu je zdela le predraga. Pol ure kasneje je kupil mesarjev konkurent junico točno po deset in pol, po ceni, kot jo je zahteval kmet.

V krčmi blizu klavnice so se zbirali med sejmom kupci, mešetarji in prodajalci. Pa se je eden med mesarji pobahal: »To pa to, mene kmet ni ugnal. Hotel je deset in pol, dal sem mu pa samo deset. Meso najlepšega vola bom prodal jaz!«

»Kaj, kaj? Ti si kupil onega vola? Deset si dal zanj! Jaz sem moral pa staro, zgarano živino kupiti po deset!« se je čudil drugi, ki je od same jeze nad slabo kupčijo še zvrnil frakelj »ta zelenega« in je bil zato bolj odkrit in zavisten kot drugi, ki so lepo diplomatsko molčali ali pa se jezili na te »trmaste kmete«.

Mešetarji so preklinjali in rentočili: »Tako malo »kšefta« je, pa kar ga je, še tega ti pokvari ta umazani birt!« (Koga so mislili, ne povemo.) »Res, ravno njemu je treba puliti se za te »krajcerje«.

»Birt« pa je bil v elementu. Jamral je zunaj kmetom o slabih časih, kako gre živina težko v denar, brnel na lahko mladega mesarja, ki se je hotel vtakniti v pogovor, ziniti debelo in pokvariti s tem sam sebi kupčijo. »Ja, ja, tale stara kravca, po šest je že vredna!« Kmetič pa ni bil tako neumen in se tudi »birtu« ni dal pregovoriti, da bi dal kravco po šest.

Kakih dvanajst ljubljanskih mesarjev pa se je le poskrbelo s potrebno živino. Ljubljanci ne le bodo stradali mesa. Trije, štirje mesarji, ki so ostali brez živine, ali je ni bilo, ali pa se jim je zdela predraga, so si pa zapisali nekaj v note, naslove ali kraje, kjer bi bilo vredno kupiti živino po primerni ceni, to je tam, kjer še ne vedo o pravi ceni in pomankanju živine na ljubljanskem sejmišču.

Po cesti s sejmišča v klavnico hleve pa je romala prodana živina. Bore malo jo je bilo, že dolgo ne tako. Mukala je krotko, vdano in preplašeno. Branila se ni, ko so jo gnali mesarski fantje v hleve. Ali kar zdela se je, da živina ve, čemu se ti kričči, vreseči možakarji razburjajo: radi nje. In kot da hoče živina povedati: »Saj nisem nič kriva, le pogledjte me, kako sem krotka, čeprav vem, da me v tej dolgi beli hiši ne čaka nič prijetnega!«

Le odkod more in odkod razume živina te reči! ki se gode krog nje?

Osebnosti

★ Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so odrejeni za blagajnika poveljstva kosovske divizijske oblasti admin. kap. II. razr. ekon. stroke Anton Rodošek; za vršilca dolžnosti blagajnika poveljstva bosenske diviz. obl. admin. poročnik ekon. stroke Franjo Jančak; za vršilca dolžnosti blagajnika 3. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Anton Gotvald; za vršilca dolžnosti blagajnika 6. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Ciril Podbevšek; za vršilca dolžnosti blagajnika 10. pešpolka admin. podporočnik ekonom. stroke Viktor Zerjav; za vršilca dolžnosti blagajnika 14. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Janko Jezernik; za vršilca dolžnosti blagajnika 28. pešpolka admin. podpor. ekon. stroke Mirko Zinauer; za vršilca dolžnosti blagajnika 30. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Aleksander Crevar; za vršilca dolžnosti blagajnika 35. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Franjo Maslač; za vršilca dolžnosti blagajnika 45. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Andrej Zlobec; za vršilca dolžnosti blagajnika 48. pešpolka admin. podpor. ekon. stroke Viljem Čančer; za vršilca dolžnosti blagajnika 52. pešpolka admin. podporočnik ekon. stroke Josip Pirc; za vršilca dolžnosti blagajnika 54. pešpolka admin. podporočnik ekonom. stroke Vinko Manola; za vršilca dolžnosti blagajnika 4. topn. polka admin. podporočnik ekon. str. Miroslav Fanel; za vršilca dolžnosti blagajnika 9. topn. polka admin. podporočnik ekonom. stroke Damaz Oblak; za vršilca dolžnosti blagajnika 8. topn. polka adm. podporočnik ekon. stroke Vladimir Ferencič; za vršilca dolžnosti blagajnika 19. topnič. polka admin. podporočnik ekon. stroke Miroslav Potočnik; za blagajnika 24. topn. polka adminstr. kap. II. razr. ekon. stroke Joško Škerl; za vršilca dolžnosti blagajnika 29. topn. polka admin. podporočnik ekon. stroke Franjo Spičak; za vršilca dolžnosti blagajnika 30. topn. polka admin. podporočnik ekon. stroke Franjo Posavec; za vršilca dolžnosti blagajnika 32. topn. polka admin. podporočnik ekon. stroke Albin Držan; za blagajnika poveljstva karlovskega vojnega okrožja admin. kap. II. razr. ekonom. stroke Stanko Erenič; za intendanta poveljstva zrakovplovstva admin. kap. I. razr. ekon. stroke Slavko Tuček; za vršilca dolžnosti intendanta poveljstva drinske divizijske oblasti admin. kap. II. razr. ekon. stroke Ivan Mihič in za vršilca dolžnosti intendanta poveljstva II. arm. obl. admin. kap. II. razr. ekonom. stroke Mendel Stanger.

★ V naše državljanstvo je sprejeta Ivanka Škerlj, poštna uradnica iz Maribora.

Druge vesti

★ Pogreb prof. Franca Brežnika. — Pogreb pok. Franca Brežnika, vladnega svetnika in vpok. gimnazijskega ravnatelja, se je vršil pretekli ponedeljek ob 4. pop. iz njegovega stanovanja v Kandiji na smihelsko pokopališče. Pogreba so se udeležili zastopniki oblastev in precejšnje število gimnazijskih profesorjev in obilo občinstva. Ob odprtem grobu mu je govoril sedanji gimnazijski ravnatelj Maselj in se poslovil od pokojnika v imenu prosvetne uprave in zavoda. Pokojnik je dočkal skoro 80 let. Rojen je bil 3. dec. l. 1849 pri sv. Martinu pri Celju. Ljudsko šolo in gimnazio je dovršil v Celju, modroslovne študije pa v Graecu. Služboval je po doživljenih študijah leta 1878 skozi 12 let v Novem mestu, v Ljubljani 16

let, nakar je postal leta 1906 gimnazijski ravnatelj v Novem mestu in ostal tu tudi 12 let. Pokojnik je bil klasičen filolog in je spisal precej razprav iz svojega učnega predmeta v gimnazijskih izveščih, tako o Sokratovi metodi, o vzgoji in pouku pri Grkih, o vzgoji in pouku pri Rimljanih za časa kraljev in republike, o Marka Fabija Kvintilijana govorniškega pouku. Spisal je latinske vadbe za peti in šesti gimn. razred. Pokojnik je bil blagega in dobrototnega srca in do zadnjega svežega duha. Bodi mu lahka zemlja!

★ **Smrtna kosa.** Umril je v splošni bolnici v Ljubljani, v cvetu mladosti 24 let na svoj rojstni dan 16. julija 1929 ob 4 popoldne mladenič gosp. Franc Podlinšek iz Gornjega grada. Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši izpred mrtvašnice splošne bolnice dne 18. julija ob 3 popoldne na pokopališču pri Sv. Križu.

★ **Opozorilo absolutentom nižjih in specialnih kmetijskih šol v ljubljanski oblasti.** Kmetijsko ministrstvo bo podelilo nekaterim absolutentom nižjih in specialnih kmet. šol, ki gospodarijo na lastnih gospodarstvih, podpore po 2000 Din za napravo modernega gnojila, ako ga še nimajo. Tozadavne prijave s priporočilom pristojnega županstva se naj pošljejo na velikega župana ljubljanske oblasti v Ljubljani najkasneje do 31. t. m.

★ **Ni dovoljeno hoditi preko meje.** Dovoljeno je že, ampak le s potnim listom in na določenih točkah. Mlademu delavcu L. L. iz trziške okolice pa se je celo pripetilo, da je kar tako, še sam ni vedel, kako, prekoratil mejo. Iskal je delo pri nekih drvjarjih v hribih nad Trziščem, naenkrat pa se je znašel v pesteh avstrijskih orožnikov. Na Koroškem je moral več dni sedeti v policijskih zaporih, dokler se ga ni usmilil naš generalni konzulat v Celovcu in mu dal prisilni potni list v Jugoslavijo. Na Jesenicah so ga — ne preveč prijazno — sprejeli naše oblasti in ga poslale v Ljubljano. Tudi tu bo moral od sedeti najbrže primerno kazen, da bo v bodoče vedel, hote ali ne hote, meni nič tebi nič, promenirati preko meje in nazaj. Ta slučaj ni prvi, ki se je pripetil in najbrže tudi ne zadnji, vseso pa je le bolj varno hoditi preko meje s potnim listom.

★ **Smrtna nezgoda s kolesom.** Preteklo nedeljo, dne 14. t. m. se je vračal od jutranje svete maše v Ribnici Ignacij Smalec iz Otavice. Za njim privozi z biciklom sosedov sin, ki je od zadaj tako nesrečno zadel ob Smaleca, da je ta padel in z obrazom udaril ob tla. Pri padcu je dobil na glavi tako težke poškodbe, da je obelzel nezavesten. Prenesli so ga v bližnjo hišo, kjer mu je duhovnik podelil sv. poslednje maziljenje, zavedel pa se ni več. V terek je vsled krvavljenja možganov izdihnil. Bil je mož blagega značaja star 64 let, veren mož, zvest član Apostolstva mož, cerkveni ključar v Hrovači in mnogoletni odbornik Hranilnice in posojilnice v Ribnici. Blagemu možu ohranimo najlepši spomin, Bog pa mu bodi bogat plačnik!

★ **Požar v šmarjeti na Dolenjskem.** V soboto popoldne ravno ko je dobro odzvonilo k šmarjetemu žeganju, je začelo biti plat zvona. Izbruhnil je požar iz Pelkotovega poda. Zažgali so otroci. Zgorela je hiša, hlev in dvoje govedi. Šmarjetim in škocijskim gasilcem se je pri hitri pomoči posrečilo, da so omejili razsejalno delo ognjenega elementa. Gospodar je k sreči še precej dobro zavarovan.

★ **Neznano utopljenje v Savi pri Ponovičah.** Nasproti čuvajnice št. 595 pri Ponovičnem gradu je v Savi opazil žakelj Edvard utopljena ter takoj zavezo naznanil orožniški postaji v Liti. — Na lice mesta došli orožniki so utopljena potegnili iz Save. Pri sebi ni imel nikakega dokumenta razven beležnice, v kateri je bila notica: »vrtarski ekonom kralj. vrelce Podplat pri Roganjski Slatinici ter prazna kuverta trgovskega formata z naslovom: »Henrik Povše, župnik v Catežu.« Pri njem so našli sliko nekega mladeniča ter 27 Din 80 par. Utopljenec je star približno 45 do 50 let, srednje postave, okroglega obraza, kostanjavih las ter že malo plešast. Imel je pritržene brke ter sive oči. — Obleden je bil v rujavo obleko ter nosil skoro nove čevlje na zadrgo. — V vodi je ležal največ dva do tri dni. Prepeljan je bil v mrtvašnico na Savi. Po vsem mora biti kak vrtarski pomočnik. Kdor bi kaj vedel o neznanem utopljencu, naj sporoči na županstvo v Liti.

★ **Vreme je v sredo bilo povsod lepo.** V Ljubljani je kazal toplomer 28,7, v Mariboru 24, v Zagrebu 28, v Beogradu in Sarajevu po 26, v

Skoplju 27, v Splitu 30 stopinj C. Včeraj je tedaj bila Ljubljana drugo najbolj vroče mesto v državi, Maribor pa najbolj hladno.

★ **Marja Reka.** Za 21. julija nameravana slovesnost posvetitve novih zvonov se ne bo mogla izvršiti radi ovir v zvonarni. Dan posvetitve se bo pozneje objavil.

★ **I. Majdič.** Nasveti za hišo in dom. — Ta knjiga je za vsako družino velikega pomena. Obsega namreč vse nasvete za najrazličnejše potrebe o gospodinjstvu, in za vse panoge gospodarstva. Služila bo tako mestnim družinam, kakor gospodarjem na deželi. Koristila bo kmetovalcem, ker daje nasvete za poljedelska in gospodarska vprašanja. A tudi gospodinjstvo bo prav prišla, ker obravnava kuhinjska, zdravilna in druga gospodinjstva dela. Cena broširani knjigi je 20 Din, vezani pa 80 Din.

★ **Dr. Volavšek Jos.** ne ordinira od 21. julija do 11. avgusta.

★ **Vse nosi kopalne obleke znamke IKKOLJ,** ker se odlikujejo po izvrstni kakovosti in čudovitem sestavu barv.

★ **Opozorjamo na razglas Ljub.** obl. odbora o razpisu različnih del za Golnik.

★ **Telesno zaprtje,** slaba prebava, nenormalni razkroj in gniloba v črevih, prevelika množina kisline v želodnem soku, nečista koža na obrazu, na hrbtu in prsih, tvorijo mnogi katari ustne sluznice izginejo prav kmalu z rabo naravnih »Franz-Josef«-grenčice. Številni zdravniki in profesorji »Franz-Josef«-vodo že desetletja pri odraslih in otrokih obeh spolov uporabljajo z ugodnim uspehom. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Enakomerno zagorite pri solnčenju. izgubite lišaj in izpuščaje, koža vam postane gladka in čista, ako uporabljate originalno Niggeol olje ali kremo (Patent št. 5922). Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Nočno službo imajo drevi: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočev var v Šiški.

Je li kopalnišče SK Ilirije v Ljubljani higijensko?

V zadnjem času razširjajo neki zlobneži po našem mestu vesti, da se dobe v vodi kopalnišča SK Ilirije razne nalezljive bolezni, zlasti garje, spolne in kožne bolezni. Kriva je temu blazi okužena voda, ker je filtracija nezadostna. Te govorice so popolnoma neosnovane in njih nastanka ne moremo tolmačiti drugače, kot da so jih iznesli kopalnišče in sportsnemu klubu Iliriji neprijateljski in nenaklonjeni elementi.

Upravi kopalnišča se je filtracijska naprava za vodo popolnoma posrečila, kar izpričuje zadostno vsebina uradnega dopisa Državnega higijenskega zavoda v Ljubljani št. 3636/29 od 17. julija t. l.

»Tehničnemu vodstvu sportsnega kopalnišča SK Ilirija v Ljubljani. Na Vaše vabilo z dne 1. junija t. l. je Higijenski zavod v Ljubljani prevzel kontrolo nad kopalno vodo v Vašem bazenu glede njene kakovosti in event. onesnaženja. Kontrola se je dosedaj vršila od 9. junija do 15. julija t. l. v dveh smereh: 1. z občasnim pregledovanjem naprav za dovajanje, odvajanje in čiščenje kopalne vode in 2. z vsako dnevno analizo kopalne vode. Analiza kopalne vode se je vršila v mikroskopskem, kemijskem in bakteriološkem pogledu ob ali takoj po odvzetu vodnih vzorcev. Vsakokrat je bil odvzet in preiskan po en vzorec vode iz sredine bazena, drugi vzorec iz vode neposredno pred filtrom in tretji vzorec iz filtrirane vode, predno pride nazaj v bazen. V intervalih je bila preiskana tudi voda iz vodovoda, ki napaja bazen v svrhu primerjave. Rezultat kontrole: 1. Naprave za dovajanje, odvajanje in čiščenje kopalne vode so delovale brezhibno. Ugotovljeno je bilo ponovno, da gre skozi filter tekom 24 ur vsa voda iz bazena in da je torej kopalna voda vsak dan očiščena in se k temu dodaja še dnevno 100.000 do 200.000 litrov sveže vode. 2. Analiza kopalne vode: Amonijaka ni bilo, nitritov včasih v sledovih, nitratov stalno za en križ, žveplene kisline ni bilo, množina klor se je gibala med 14 in 24 miligramov v 1 litru, množina organskih snovi med 0,8 in 4,96 miligramov v 1 litru. Mikroskopska analiza ni pokazala

nikakih posebnosti, tu in tam so bile v vodi najdene amebe. Bakteriološka preiskava ni nikdar ugotovila okužljivih kalij, v par vzorcih so bile najdene posredne fekalne bakterije, število navadnih vodnih kalij je bilo v večini vzorcev nizko, pri nekaterih vzorcih pa pomnoženo. Mnenje in ocena: Na podlagi opisanih preiskav se more oceniti kopalna voda kot prav dobra. Ne vsebuje nikakih okužljivih kalij ali škodljivih primesi in ima karakter zmerno infiltrirane pitne vode. Zaradi velike množine vode v bazenu (1 milijon 500.000 litrov) eventualna onesnaženja odsonno okuženja kopalne vode v njej ne pridejo do izraza odsonno do učinka. Filtracijske naprave so prvostanske in dajejo popolno garancijo, da obdržijo stalno isto dobro stanje kopalne vode.

Ta dopis jasno izpričuje, da je kopalnišče SK Ilirije gotovo najmodernejše in najhigijenskejše ne samo v Ljubljani in njeni bližnji okolici, marveč cele države in da so vse govorice o nalezljivih boleznih neosnovane in zlobno izmišljene.

○ **Čistota in higijena na ulicah in v hišah.** Na podstavi § 44 občinskega reda za mesto Ljubljana in v smislu zadevnih določil cestno-policijskega reda objavlja mestni magistrat kot zdravstvena oblast v smislu sklepa občinskega sveta z dne 11. junija 1929 v svrhu očunjanja čistote in higijene ter preprečenja kužnih bolezni v pomenju ljubljanskega mesta sledeče odredbe: 1. Prepoveduje se stresanje smeti in drugih odpadkov na hodnike in na ulice. Istotako je zabranjeno metati papir, olupke pomaranč in drugega sadja na ceste in ulice (§ 22 cestno-policijskega reda). 2. Odpadke je spravljati v košare, ki so v ta namen pritrjene na raznih mestih. 3. Pljuvanje na trotoarje, na tla hišnih vež, cerkva, javnih lokalov in prodajalnih itd. ali na tla tramvajskih voz in avtobusov se prepoveduje. 4. Nepotrebnost puščenja zabojev in smeti v vežah in pred hišami je prepovedano in kaznjivo (§ 109 cestno-policijskega reda). 5. Dvorišča v hišah morajo biti vedno čista; strogo kaznjivo je prosto odkladienje smeti, odpadkov in druge nesnag v dvorišnih prostorih. Smetišča (skrinje za smeti) morajo biti vedno pokrita. Hišne kanale je treba ne le čistiti, temveč tudi vzdrževati v neoporočeno dobrem stanju. Prepovedano je metati v te kanale stvari, ki jih lahko zamaše in nujno hrano podganam, kot n. pr. kosti, čreva itd. 6. Hleve za domače živali, kurnike, pasje hišice itd. je treba redno snaziti. 7. Prepovedano je gojiti cele zarođe živali, kakor mačke, pse, kure, gosi itd. v svrhu množevanja v kletih in podstrešjih ali celo po sobah. — Na dvorišču je dovoljeno imeti te živali le v kurnikih ali pa v zagrajenih prostorih dvorišča. 8. Vsak hišni posestnik je dolžan gledati na to, da se stranišča, ki niso prirejena na izpiranje z vodo (Waterkloset) redno večkrat na teden razkužijo z apnom (apnenim mlekom) — 4 dele apna, 10 delov vode. Tako stranišča morajo biti pokrita s pokrovi. 9. Lastniki in upravitelji kavarn, hotelov, gostiln, trgovin in drugih podobnih zavodov, kakor tudi javni uradi morajo v točki 8 omenjena stranišča vsa k dan na zgoraj označeni način razkužiti. Istotako je treba razkuževati pisoirje, ki niso urejeni za čiščenje z vodo, ali pisoirnim oljem, z železno galico ali drugo razkuževalno odpravljajočo tekočino. Stranišča po javnih lokalih morajo biti vedno tako snazna, da so za vsakogar uporabna. Sedalne deske morajo biti suhe in čiste, tudi mora biti vedno na razpolago papir. Kdor ponesnaži stranišče, je dolžan plačati za čiščenje, a če je to storil nalašč ali iz velike nemarnosti, je tudi kaznjiv po tem oglašju. 10. Sploh je prepovedano in kaznjivo vsako dejanje in vsaka opustitev, pri kateri nam že zdravi razum pove, da je nevarna za zdravje ali da grobo žali čut snaznosti in udobja ter kaže sirovo brezobzirnost napram sostanovalcem in sosedom, na primer širjenje smrada, dima, brezobzirna vožnja z motornimi vozili in blatenje pasantov, razkopavanje smetišča, puščenje nečistih in smrdljivih predmetov na ulicah, dvoriščih, hodnikih; zanemarjanje, onečeanje stanovanj, stranišč, greznic, kanalov, gnojšč itd. 11. Prestopki teh predpisov se kaznujejo po § 70 občinskega reda ljubljanskega odsonno po cestno-policijskem redu z globo do 1.000 Din ali v primeru neiztriljivosti z zaporom do 25 dni.

○ V novi mestni hiši na Ahacijevi cesti 10 se takoj oddata dva lokala. Interesenti naj se oglašje v mestnem gospodarskem uradu, soba 18.

○ **Društvo oblastnih nameščencev ljubljanske oblasti** sklicuje izreden občni zbor v svrhu ustanovitve bolniške blagajne. Vrši se bo v Rokodelskem domu v Komenskega ulici na dan 2. avgusta t. l. ob 19.30 z naslednjim dnevnim redom: Predložitev osnutka pravil. Sestava pripravljalnega odbora za bolniško blagajno. Pogo-

vor o sodelovanju z društva oblastnih nameščencev drugih oblastnih samouprav. Ustanovitev začasnega pogrebnega sklada in slučajnosti. Vabljeni so vsi člani društva.

○ **Pregradite cestu!** Pri šentjakobski šoli popravljajo cesto. Premenjali bodo na nekaterih mestih granitne kocke. Pešcevo to popravljane ne ovira, pač pa vozovni promet. Na vogalu šole, kjer krene Florijanska ulica na šentjakobski trg, bi se bila včeraj zvečer skoro pripetila avtomobilska nesreča. Neki avto je pripeljal po Florijanski ulici in ko je hotel zaviti čez trg, je kolesom nenadoma zmanjkalo tal. Pri tem je pretrsel močan sunek in so potniki prestrašeni planili, da bi skočili iz avtomobila. Avtomobilu, ki je last g. Janka Semrajca od Sv. Križa, se je pri sunku nekoliko skrivilo os zadnjih koles. Bilo bi potrebno, da bi cesto na tistem mestu, kjer jo popravljajo, vsaj v nočnem času pregradili, da ne bo sredi mesta avtomobilskih nesreč.

○ **Tudi pošne nabiralnike.** Gotovim nemirnežem je menda vse na poti. Da bi se zlikovci spravili na pošni nabiralnik, se pa v Ljubljani menda že dolgo ni pripetilo. To se je zgodilo v Šiški. Neki ponočnjaki so na Celovski cesti razbili ograjo in poškodovali pošni nabiralnik. Zakaj, ne ve nihče, najbrže pa zato, ker nista ne ograja, ne nabiralnik storila nikomur nič zalega.

○ **Nesreča voznika na Tržaški cesti.** V terek popoldne se je pripetila na Tržaški cesti težka nesreča. Hlapec Lojze Hočev var iz Notranjih goric je hotel s svojim enovprežnim vozom prehiteti drug, dvovprežen voz. Toda mesto da bi prehitel po levi, je prehitel po desni strani in pri tem zavozil na kup gramoza. Hlapec je padel z voza in kolo mu je stilo nogo. Posestnica Marija Čad iz Notranjih goric, katere voz je bil, je hlapca prepeljala sama v bolnišnico.

○ **Delo na razpolago.** Pri ljubljanski Borzi dela je na razpolago sledečim moškim: 19 hlapcem, 20 godznim delavcem, 1 stavb. ključničarju, 1 livarju, 15 kovačem, 8 mizarjem, 3 žagarjem za venecijanko, 4 čevljarjem za splošno delo, 2 šteparjem, 1 peku-ficiju, 25 zidarjem, 2 fasadnim zidarjem, 5 tesarjem, 3 plekarjem-soboslikarjem, 1 sodarju, 1 bolniškemu strežniku, 3 minerjem za komnolom, 4 kamnosekom, 3 tapetnikom, 1 dežnikarskemu pomočniku, 1 pečarskemu pomočniku, 30 rudarjem, 8 krojačem, 1 točilcu, 6 klekarjem, 1 elektromonterju, 1 kurjaču, 17 vajencem. — Zenskam: 1 tamburarič, 1 šivilji, 1 kuharici, 3 služkinjam, 1 pletilji, 2 provizijskim potnicam.

Maribor

○ **Odlikovanja.** Nj. Vel. kralj je podaril red sv. Save 5. stopnje kmetu Blažu Urbanču iz Štavnice pri Sv. Juriju v Slov. goricah; z zlato kolajno pa so odlikovali Filip Galunder od Sv. Križa nad Mariborom, Ivan Urbas, župan na Slemenu, Jakob Gradšnik in Gregor Zeleznik od Sv. Duha na Ostrm vrhu. Odlikovani imajo velike zasluge za narodno prubudo na severni meji. Odlikovanje jim bo izročil prihodnji del okrajni glavar dr. Ipavc.

○ **Regulacijska dela ob Dravi med Sv. Petrom in Sv. Martinom** na levem bregu se rušijo. Pred svetovno vojno je bila Drava na tem kraju dobro regulirana z močnim kamenim zidom iz Slamberga. Tekom desetletij pa je Drava zidovje na mnogih krajih tako izpodjedla, da se začenja obrežni zid na mnogih mestih rušiti. Drava že odnaša cele kose rodovitne zemlje. Sedaj bi se še dalo z malimi stroški popraviti obrežni zidovje. Opozorjamo hidrotehnični oddelek na to zadevo.

○ **Avtomobilska nesreča pri Vrhlohu** blizu Slov. Bistrice se je zgodila menda vsled tega, ker g. Razboršek ni bil izurjen šofer, ampak je samo poskušal voditi avto. Klanec, kjer se je zgodila nesreča, je zelo strm in g. Razboršek je baje pustil dirjati avto z vsro brzino po strmem klancu navzdol. Očividci nesreče pripovedujejo, da je znašala brzina gotovo nad 80 km in pri tem je najbrže zbrbl Razboršek za trenutek vodilo iz rok in avto je trčil z velikansko silo ob drevo. Sin Mirko je padel v velikem loku približno 20 m daleč na travnik in se mu ni nič zgodilo.

○ **Velesposstvo umrlega rodoljuba Ivana Hlebiča** na Sobru pri Sv. Križu nad Mariborom je kupil posetnik Josip Jamšek iz Svečine.

○ **Špeharji,** katerim je v soboto tržni nadzornik zasegal zaklane svinje, meso in špeh, ker so bili žigi kraljevih mesogledov zabrisani, so dobili svoje blago nazaj, a ga smejo uporabiti samo za domačo rabo. Špeharji morajo plačati pristojbino za klavnico. Na drugi strani pa zahtevajo špeharji, da jim občina oziroma tržni nadzornik povrne pristojbino za trzišče, ki so jo morali plačati, četudi niso smeli prodajati blaga. Odsej pa se morajo špeharji strogo držati predpisov in tržnega ter mesoglednega pravilnika. Mesogledni morajo točno po predpisih žigosati zaklano živino in meso, ogledni listi morajo biti pisani s črnim tiskom. Da je prišlo do neljubega dogodka v soboto, je krivo tudi dejstvo, ker špeharje po kmetijskih občinah nihče ni obvestil o spremenjenih predpisih na trgu. Tržno nadzorstvo bi moralo po mestni občini zaprositi okrajno glavarstvo, da razglasi po občinah nove tržne predpise. Posamezni špeharji trpijo vsled tega, ker niso mogli v soboto na trgu prodati zaklanih svinj in mesa, precejšnjo škodo, a prebivalstvo ni dobilo dovolj mesa in špeha v nakup.

○ **Dr. Marin Vilko** od 15. julija t. l. do preklica ne ordinira.

○ **Kdaj dobimo avtomatično telefonsko centralo?** Po listih je bilo razglašeno, da dobimo že s 15. julijem avtomatično centralo. Ali ostalo je samo pri obljubi. Na merodajnem mestu smo zvedeli, da poštna uprava samo čaka na monterje-strokovnjake trdke Siemens & Halske, da montirajo glavni aparat na pošti I. Pričakuje se, da bo to delo, čim dosegajo monterji, končano v približno 3 tednih. Na to bo šele tehnična sekcija montiralna avtomatične aparate pri posameznih telefonskih naročnikih.

○ **Na Pobrežju** nameravajo ustanoviti v Drevoredni ulici živilski trg, predvsem za prodajanje mesa in špeha. Pobrežani računajo, da bodo Mariborčani hodili kupovat od špeharjev raje na bližnje Pobrežje, ker na mestnem špeharskem trgu v zadnjem času ni moglo kupiti, kar občinstvo želi.

○ **Planinci!** Prihodnjo nedeljo 21. julija se vrši pri Sv. Arehu vrh Pohorja vsakoletna velika cerkvena in ljudska slovesnost. Planinci, na svilenje!

○ **Dva župana odstopila.** Županske posle je odložil Ivan Kramp, župan v občini Gradišče na Ostrm vrhu in Anton Lašič, župan v Podovi. Za novega župana v Gradišču je imenovan Ivan Stibler, za za župana v Podovi je predlagan gostilničar Franc Zagavec.

○ **Vrtna veselica** v sosednji Krčevini. Izobraževalno društvo v Krčevini priredi v nedeljo 21. julija veliko vrtno veselico pri Lovskem domu v Krčevini z godbo, ameriškim zaporom in podobno. Začetek ob 3, konec ob 9 zvečer. K pravobilni udeležbi vabi odbor Mariborčane in okolišane.

**Izrabite letos boljše
Vaše potovanja!
Fotografirajte!**

Ni ni lažjega kot fotografiranje! — Zahtevajte naš najnovejši cenik Maj 1929.

Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5

Erih Marija Remarque:

Napad

Fragment iz romana »Im Westen nichts Neues«, ki je te dni doživel že pol milijona naklade. Avtor opisuje vojno z drastično realistično, ki je ena sama obtožba.

Kakor v ogromnem, grmečem kotlu sedimo, po katerem toleboje od vseh strani in čakamo napada. Nekaj rekrutov je zblaznelo. Od čakanja. Eden buta z glavo v steno, drugi ni mogel pričakati, pa je glavo pomolil v dež krogel in rešen je bil čakanja.

Se ena noč. Vsi smo že topi od napetosti. Ta smrtna napetost nam kakor skrban nož praska po mozgu. Noge nečajo več, roke se tresajo, telo je tenka kožica, ki pokriva s trudom zatajevano blaznost, pokriva eno samo brezkončno tuljenje. Ne mesa ne mišic nimamo več, drug drugemu še ne upamo pogledati v oči, iz strahu pred nečim bodočim. Stiskamo ustnice; morda bo tudi to še šlo mimo nas. Morda.

Naenkrat min in granat ni več blizu. Ogenj traja sicer naprej, toda Francozi streljajo daleč preko nas. Bobneči ogenj je ponehal, zato pa je tu »zapiralni ogenj«, ki nam hoče preprečiti beg ali pomoč. Napad je tu.

Nihče ne bi verjel, da je po vsem tem v tej razorani puščavi še katero živo bitje. Toda kamor pogledaš, rijejo jeklene čelade iz zemlje in tik pred nami že ropota strojnica.

Zične ovire so porušene, malo bodo držale. Že vidimo napadalce. Naše topništvo strelja, strojnice in puške ropočajo. Oni tam se nam polagoma bližajo. Mi jih sprejememo z ročnimi granatami.

Že vidimo one tam. Spačene obraze imajo, ploske čelade. So že pri žičnih ograjah in imajo znatne izgube. Enega vidim, kako se dvigne in trešči v mrežo, pa se v tem hipu sede. Roke se mu nataknejo na bodice in ostanejo dvignjene, kakor bi molile. Potem odpade telo, le odstreljeni roki obvisita na žici.

Pred menoj v tleh trije obrazi. Pod eno izmed čelad je dvoje očes, uprtih vame, črna bradica. Dvignem roko, pa ne morem vreči ognja v te oči; za hip zapleše ves svet okrog mene kakor blazen cirkus, le obe očesi ste mirni. Potem se tam nekaj zgane — buš! Moja ročna granata frči v kopico.

Drvim nazaj, vlečemo v jarek španske jezdece, glušeče tulijo strojnice.

Postali smo nevarne zveri. Ne bojujemo se, to je — silobran. Ne mečemo granat v ljudi, sama smrt leze tuleč nad nas. Tri dni je prežala na nas, sedaj jo vidimo v obraz, se je moremo braniti. Blaznost nas popade, blazno, rušimo in morimo, da bi se rešili in maščevali.

Prežimo za vsemi ogli, za vsemi postavki žičnih ograj, mečemo prihajajočim ogenj pod noge. Od pokov granat nam polje moč v roke, noge, prihuljeno, kakor mačke drvim naprej, nek val nas žene kakor zbesnele roparje, morilce, hudiče. Groza je to in besnost in hlepenje po življenju, po rešitvi.

In če bi ti lastni oči prišel nasproti, niti hip bi si ne pomišljal vreči mu granato v prsi!

Naprej! Stopamo na umirajoče, ki nas grabijo za noge, ko hitimo preko njih, zgubili smo čut za vse na svetu, smo začarani brezdušneži, ki samo vsled čudeža še morejo drveti naprej in moriti.

Mlad Francoz je vstal, v dvignjeni roki ima samokres — lopata mu razkolje obraz. Njegov tovariš to vidi, hoče ubežati, pa mu zdrkne bajonet v hrbet. Skoči kvišku, širi roke, se opoteka v stran. Še vedno ima bajonet v hrbtu. In že smo v francoskem jarku.

V nas zaropota strojnica. Moj prijatelj Kat ji zamaši gobec z ročno bombo. Ljudi okrog nje zakoljemo. Hlepeč posrkamo vodo iz razbitega hladilnika. Potem v rov. Po tleh tunje iz človeškega mesa, da se nam izpodrsava ob njih. Z obrazom padem v razparan trebuh, ki se še kadi. Blizu leži nova častniška čepica.

Dlje se v sovražnih rovih ne moremo držati. Imamo še čas, da preiščemo rov glede konzerv, steklenic in tako dalje. Predvsem gre za konzerve Corned-beef, ki so slavne po vsej zapadni fronti. Pet konzerv smo dobili. Tjaden je našel dve steklenici konjaka, Haie tenak hlebček belega francoskega kruha. Bil je celo krvav.

Zopet v lastnem jarku. Zmučeni ležimo nad eno uro, nihče ne govori. Šele ščasoma postanemo zopet nekaj takšnega kakor ljudje.

Sport

□ »Tihotapec.« Včeraj smo poročali, češ da je službojuči stražnik ustavil v Milinski ulici šoferja, s katerim se je vozil tihotapec Rižnar iz Selnice ob Dravi, pri katerem naj bi se bilo našlo 4 kg saharina. To poročilo je povsem netočno, kajti g. Rižnarja sploh ni bilo 15. t. m. v Mariboru, tedaj ga tudi g. Vidmar ni vozil. Zamenjal se je bržkone z nekim avtotaksem, ki je res vozil tihotapec iz Selnice in pri katerem so tudi našli 5 kg saharina. Tedaj to je bila le ponesrečena zamenjava oseb. Tudi ni res, da bi bil g. Vidmar nasvetoval Rižnarju, da naj pride v Maribor, kar izhaja že iz tega, da g. Rižnarja sploh ni bilo 15. t. m. v Mariboru. — Poročevalec Viktor Kovač.

□ Tujaki obmejni promet v Mariboru v juniju 1923. V juniju tega leta je prišlo v Maribor in jih je odšlo odlo skupaj 31.710 oseb. Prišlo jih je namreč 15.908 oseb in sicer 4393 iz naše države, 6302 iz Avstrije, 3317 iz Čehoslovaške, 1148 iz Nemčije in 748 oseb pa iz francoske, angleške, ruske, poljske, italijanske in drugih držav. Odpovalo jih je pa 15.902 oseb, od teh 6039 v našo državo, 5316 v Avstrijo, 2941 na Čehoslovaško, 955 v Nemčijo in 551 oseb v druge države, kakor francosko, angleško, rusko, poljsko itd.

□ Interesantni dogodek. Policijski stražnik g. Krause je ustavil 15. t. m. na Aleksandrovi cesti v Mariboru nekega kolesarja, ker ni imel luči na kolesu. V tekcu razgovora je kolesar pobežnil zapustivši stražniku razven kolesa še 1800 paketov Ottomana in 960 paketov Samum papirja za cigarete (avstr. izvor), kar se je oddalo polic. komisariatu.

□ Veliko vzrejalnice perutnine bo zgradila na Teznu eksportna tvrdka Matheis-Suppanz. Poslopje bo veliko 400 kvadratnih metrov in bo še letos gotovo. Napredno perutninarstvo bo tvrdka gojila s pomočjo elektrike, kakor to delajo v Nemčiji in Angliji. V Cvetlični ulici pa gradi ista tvrdka novo moderno hladilnico.

□ Sprememba posesti. Franc Božiček, hišni posestnik v Mariboru je kupil posestvo in žago g. Jos. Pfeifferja v Hočah.

□ Borza dela v Mariboru. Od 7. do 13. julija je pri borzi dela v Mariboru iskalo dela 128 moških in 67 ženskih, službenih mest je bilo 104 praznih, delo je dobilo 49 moških in 32 ženskih oseb, odpotovalo jih je 31 odpadlo pa 32, koncem tedna jih je ostalo še 869 v evidenci. Od 1. januarja do 13. julija je pa iskalo dela 3295 moških in 1665 ženskih, 2615 službenih mest je bilo prostih, delo je dobilo 1029 moških in 1046 ženskih, odpotovalo jih je 708, odpadlo pa 1308.

Celje

□ Gledališki tečaj. Kakor smo že poročali, se vrši v času od 6. do 23. avgusta t. l. 15-dnevni gledališki tečaj, kateremu je svrha nuditi idealistom, ki so pripravljeni preko zime nastopati na gledališkem odru v novi palači Ljudske posojilnice, vpogled v svet gledališkega stvarjanja. Na tem tečaju bodo predavali gg. Marolt, Pfeifer, Gradišnik F. in Peršuh I. ter eden izmed celjskih gospodov zdravnikov. Predavanja obsegajo sledeče predmete: Splošna beseda o gledališki umetnosti, zgodovina gledališča, predpogoji gledališkega stvarjanja, osnovni pojmi o mikiki, kostimiranju, šminkanju, scenerijo in režijo. Udeleženci in udeleženke tečaja bodo takoj prvi dan pričeli tudi s praktičnimi vajami za vzporeditev Gogoljeve komedije »Zemitev«. — Kdor se hoče tečaja udeleževati, se mora prijaviti najkasneje do 1. avgusta v Prosvetnem tajnistvu na Cankarjevi cesti 4, kjer si v izloži pisarne lahko ogleda tudi podrobnejši spored tečaja. Predavanja se bodo vršila samo zvečer in sicer od 7 dalje. V prvi vrsti so na tečaj vabljeni ljubitelji gledališča iz Celja in okolice.

□ Iz Vincencijske konference. V petek, dne 19. julija jutraj se v župni cerkvi daruje sv. maša v namene Vincencijske konference. Za člane konference je udeležba obvezna.

□ Ogled je kupoval. V septembru lanskega leta se je zglasil v pisarni tukajšnjega lesnega trgovca g. E. Marince možakar, ki se je predstavil za Josipa Murna, v Splitu nekega stanujočega. Imenoma tvrdke J. Dragovič iz Splita da prihaja, ki da bi rada kupila vagon lesnega oglja. Po daljšem razgovoru je tvrdka Marince sklenila z Murnom kupčijo za vagon oglja in Murn je takoj plačal Din 1400 predjuma, ostalo pa naj bi tvrdka plačala po dobavi. Se isti mesec je tvrdka Marince ogled dobavila in zahtevala tudi plačilo ostale kupnine po Din 6.044.80. Mesto denarja pa je dobila od tvrdke Dragovič v Splitu poročilo, da je vso kupnino že prejel Murn za tvrdko Marince in da se čudijo, kako da more celjska tvrdka še kaj zahtevati. Tvrdka Marince je iskala Murna, pa ga ni nikjer našla. Sedaj ga je morala javiti policiji, kjer so ugotovili, da nekega Josipa Murna išče potom »Policijskega glasnika« tudi že ljubljansko deželno sodišče in to radi zločina goljufije. Vse kaže, da sta dva Murna identična in da je mož, ki ga »Policijski glasnik« označuje kot lesnega trgovca brez stalnega bivališča, pravi tiče.

□ Za snago in red v mestu! Tako nekako smo svoj čas na naslov mestne občine zapisali in ugotovili, da ni nič kaj v redu, če se odvažajo fekalije pri belem dnevu preko obljubljenih cest itd. Na zadnji občinski seji je to vprašanje izzvalo živahno debato, tekmo katere se je pokazalo, da je izvažanje fekalij dovoljeno le ponoči, pa da se je nihče ni držal. Sedaj je odredeno, da se smejo prazniti greznice izključno le od 3—6 odnosno v stranskih ulicah tudi do 8 jutraj. Pa bo kaj pomagalo! Mislimo, da ima mestna občina dovolj sredstev na razpolago, da so potrebne energije nastopi proti onim, ki se tega sklepa ne bi držali. — Pozdraviti je tudi sklep obč. sveta, da se imajo prijaviti mestnemu magistratu vsi lastniki svinjakov v mestu. Mestna občina bo nato ugotovila komisijonalno, kje se svinjaki smejo nahajati in kje ne.

□ Avtomobilska vožnja zastoj. — Bivši trgovec in sedaj trgovski potnik Ivan Trauner je komaj prišel iz 6-mesečnega preiskovalnega zapora, pa je romal spet nazaj v zapor. Mož zastopa Gradjevisko banko. V soboto je prišel iz zapora, pa je zvečer okoli 20 sedel v Krempužev avto na Krekovem trgu, ki ga vozi šofer Anton Handl. Povabil je v avto še prijatelja Stefana Krena iz Sp. Hudinje in naročil šoferju, da ga pelje v Vojniko. Ko so se še istega večera vrnili iz Vojnika in bi moral Trauner poravnati voznino v znesku 120 dinarjev, se je ugotovilo, da Trauner ne poseduje niti pare denarja. Handl se je seveda obrnil na polico, ki je Traunerja zadržala, pa ga spustila, ko je obljubil, da bo prinesel denar do drugega jutra. Drugo jutro ni bilo ne Traunerja ne denarja na spregled. Pač pa je prirobanil Trauner popoldne na stražnico in zahteval nazaj svojo aktovko, ki mu jo je policija odvzela radi poročila za denar. No, pa mu niso dali aktovke, temveč so ga vtačili v zapor, kjer je napravil nov greh. Kričal in razbil je po zaporu ter posodo za pitno vodo razbil. Včeraj so ga vtačili nazaj v sodni zapor.

□ Stavbno gibanje v Celju. K našemu nedeljskemu poročilu o tem vprašanju lahko še ugotovimo izredno stavbno živahnost tovarniškega podjetja Westen v Gaberju. Ze lani je dobila tovarna celi niz novih in moderniziranih tovarniških objektov. Sedaj so popolnoma podrti veliko 1.1895

grajeno skladišče. Mesto tega se zgradi velika nova stavba v železobetonu. Gradnjo vrši podjetje inž. Dedeka. — Skoro docela dodelani sta obe uradniški stanovanjski hiši, ki jih podjetje Westen gradi ob vznožju okoliškega pokopališča. Hiši imata izredno lepo lego in bosta predstavljali ideal solnčnega stanovanja. — V mestu samem se renoviranje glavne dela kavarne »Evropac« bliža koncu. Sedaj so na poslu soboslikarji. Da delo ni bilo hitreje od rok, je krivo slabo vreme, ki je oviralo sušenje. — V Razlagovi ulici dobi močno spremenjeno notranjost hiša, ki jo je kupil trgovski gremij. Stavbeno podjetje Konrad Golgranc je odstranilo eno stopnišče in stavba pridobi dvoje novih stanovanj. Dela bodo predvidoma do konca avgusta gotova. — Podjetje Golgranc, ki je sploh letos najbolj zaposleno, obnavlja tudi fasado dr. Rieblrove hiše v Aškerčevi ulici. — Na Glavnem trgu dobi hiša dr. Gollitscha še drugo nadstropje in se tozadevna dela vrše po načrtih dunajskega arhitekta Schopperja. — Na Jožefovem hribu se dovažata stavbni material za več novih stanovanjskih hišic. — Za bodočnost lahko omenimo, da se bo znatno povečala tovarna Arko, Schiemel & Co. na Lanovžu in da bo v njeni soseščini zgradila tvrdka Weinberger novo tekstilno tovarno.

Dopisi

DUNAJ

Koroško dekle iz »Slovenskega krožka«. V zadnjem »Koroškem Slovincu« smo čitali pod takim naslovom naslednjo ljubko pesemco:

Leži, leži v daljavi,
čez hribe in dole,
dolnina ob Dravi,
ki Rož ji je ime.

Tam mati me rodila,
to vtisnila v srce,
in vedno me učila:
Slovensko sem dekle!

Ceravno zdaj v tujini
drug jezik govorim,
pa v srca globlini
je svojega častim!

Ali ni to srčkana pesemca, ki je privrela iz duše mlade Korošice? Zares neizmerno je koristi, da se zadnje čase dunajski Slovenci shajajo v svojem domačem društvu. Naprej po tej poti, dragi rojaki v tujem dunajskem mestu!

Kamnik

Renovacija cerkve. Pri tukajšnji nadžupni cerkvi so se pred kratkim pričela renovacijska dela. G. kanonik in dekan Iv. Lavrenčič je tekom let svojega župnikovanja vse storil za lepoto nadžupne cerkve. Cerkev je v svoji notranjosti res veličastna, kar priča o finem, umetniškem okusu g. kanonika. Veličastne orglje, posrečena napejlava elektrike, dopolnjena slikarja, imitacije stebrov, ki dajejo cerkvi v notranjosti prijetno členovitost, vse je zamislil g. kanonik v svoji vnemi za lepoto hiše božje. Sedaj pa bo cerkev tudi na zunanjsi vsa prenovljena. Zvonik je okusno prebarvan s svetlo rožnato barvo. Streha na zvoniku je prebarvana z bakreno rdečo barvo. Prenovljen je urni kazalnik. Celoten vtis prenovljenega zvonika je prav ugoden. Da bi se tako posrečila tudi prenovitev cerkve, posebno zares prekrasnih fresko slik na pročelju.

Litija

Ustanovitev športnega kluba »Litija« v Litiji. Iz vrst mladih športnikov iz Litije, posebno pa predilniških delavcev se je že dalj časa gojila želja po ustanovitvi splošnega športnega kluba za Litijo. — Pred dobrim mesecem so pričeli z nogometnim treningom pod vodstvom gg. Viljema Rancingerja, Naceta Nadižarja in Brezovška ter že kažejo prav lep napredek. — Odigrali so že dve tekmi: eno v Trbovlju z izidom 5 : 3 S. K. Trbovlje : Litija in v Hrastniku z rezultatom 6 : 4 S. K. Zora : Litija. V Hrastniku pa je bil sodnik pristanski. Polno razumevanje za težnje teh mladih športnikov je pokazal ravnatelj predilnice g. L. Preiss, ki je odkazal prav lep prostor nad železnico oziroma novimi stavbami, kjer si bodo uredili modoren športni prostor, ki ga pomaga urejati predilniški inženjer Zimnic. — V nedeljo 21. julija ob 3 popoldne se vrši ustanovni občni zbor S. K. Litija v spodnjih prostorih gostilne g. Stanka Lapa, na katerega se vabijo vsi ljubitelji športa. S. K. Litija bo gojil nogomet, tenis in lahko atletiko, sčasoma tudi veslanje.

Novo mesto

Čas mi ne dopušta, da bi se pri odhodu iz Novega mesta od vsakega posebej poslovlil, zato mi bodi dovoljeno, da to storim tem potom. V slovo vsem prijateljem in znancem v Novem mestu in okolici krepek: Bog živi! — Dr. Lavrič Janko.

Novomeško pevsko društvo »Gorjanci« je preteklo nedeljo priredilo izredno slavo. Po napornem delu za nastop v ljubljanskem radiu in za cerkveni koncert so si peveci s svojim pevovodjo g. Lud. Pušem privoščili nekoliko res zasluženo zabavo, s katero so združili krst zbora. Pohitili so v Gorjance k ljubki, znani cerkvi sv. Miklavža, kjer je pred g. p. Ciprijan, ki je prišel z njimi, opravil službo božjo. Med vs. mašo je zbor iz vse duše zapel nekaj prelepih pesmi na vrhu gorovja, po katerem se je izbral ime. Zlasti v srce segajoče so bile popoldne pete litanije, pri katerih je z zborom zapela cerkev in so srca prekipela navdušenja in resnične molitve v pesmi. Združila se je umetna pesem s preprosto narodno v izbrano harmonijo. Po dopoldanskem cerkvenem opravilu je bil pod milim nebom izvršen krsi z blagoslovitvijo majhnega društvenega prapora. — Na zeleni trati pod cerkvico so pa goreli ognji, kjer se je na raznju pekel za lažne »turiste« dober in masten prigrizek. Ves dan je krepko donela po gozdnatih obronkih Gorjancev naša pesem. Židane volje so »Gorjanci« zapustili Gorjance s trdnim sklepom, da bodo vsako leto prišli praznovati obletnico svojega krsta in da bodo povabili seboj vse meščane in okoličane, ki so dobre volje, da slišijo zbor na vrhu Gorjancev, kjer je lepše poslušati kakor v koncertni dvorani. Kakor žujemo pripravila zborov pevovodja za prihodnjo sezono, ki se prične po dvomesečnem odmoru, koncert narodnih pesmi.

GORENJI LOGATEC

Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo bo priredilo dne 4. avgusta t. l. blagoslovitev nove motorne brizgalne in društvenega prapora spojeno z veliko vrtno veselico v lepem senčnem grajskem parku gospoda dr. Windischgrätz v Gorenjem Logatcu. Prosimo, da društva naveden dan vpoštevajo pri svojih prireditvah. Za najboljšo jedjo in pijačo bo preskrbljeno. Natančnejši spored bomo še sporočili. Vabimo vse prijatelje gasilstva na omenjeno slavnost. — Prostovoljno gasilno društvo v Gor. Logatcu.

Službeno iz LHP-a. Seja upravnega odbora se vrši danes ob 20. ur v damskem salonu kavarne Emona. Naprošajo se vsi gg. odborniki, da se seje sigurno udeležijo. — Tajnica.

Službeno iz LNP. Seja upravnega odbora LNP bo v petek, 19. t. m., ob 20.50 v zadnji sobi restavracije hotela »Slon«. — Tajnik II.

Juniorске tekme za prehodni pokal SK Ilirije. Za nogometne tekme juniorskih moštev, ki jih je letos peto leto razpisal SK Ilirija, kažejo naši klubi vselej izredno zanimanje. Letos je prišlo svojo udeležbo 17 moštev; med njimi so mariborski klubi I. SSK Maribor SK Rapid in SK Železničar ter SK Celje. Mariborski klubi bodo odigrali med seboj po sistemu na točke (vsak z vsakim po eno tekmo). Tekma Maribor-Železničar se je vršila že preteklo nedeljo z rezultatom 3:2 za Maribor, preostali dve tekmi se bosta vršili 21. in 28. t. m. Trinajst ljubljanskih udeležencev žal ne bo moglo igrati po sistemu na točke, potrebno bi bilo za to 78 tekem, za kar ni časa, temveč bo igralo po pokalnem sistemu, t. j. vsak klub, ki tekmo izgubi, izpade iz nadaljnjega tekmovanja, zmagovalci pa igrajo dalje, dokler ne preostane samo dva najmočnejša kluba. Končni zmagovalci v skupini ljubljanskih klubov bo igral odločilno tekmo z zmagovalcem v mariborski skupini. Ljubljanski klubi prično s tekmami v soboto in nedeljo, 20. in 21. t. m. Prijavili so svojo udeležbo poleg SK Ilirije, SK Slavija, ASK Primorje, SK Reka, SK Svoboda, ZSK Hermes, SK Slovan, SK Jadran izmed klubov, ki so organizirani v LNP, ter neorganizirani klubi SK Rakovnik, SK Mladika, SK Mars in SK Savica.

Medklubske sestanke ljubljanskih udeležencev, na katerem so sestavljeni medklubske odbore za tehnično izvedbo turnirja in na katerem bodo izzrebani nasprotniki za prvo kolo, se vrši danes, v četrtek, ob 19.30 na vrhu hotela Štrkelj, Kolodvorska ulica. Vsak sodelujoči klub ima pravico imenovati v medklubske odbore enega odbornika, načelnika in tehnične funkcionarje določi SK Ilirija kot prireditelja.

Še ena prvenstvena tekma. Kot zadnja prvenstvena tekma za prvo leto 1923/24, se vrši v nedeljo v Ljubljani tekma med podeželnim prvkom ljubljanskega okrožja LNP SK Elanom iz Novega mesta in med SK Grafiko, prvkom II. razreda v Ljubljani. Prvo srečanje med njima preteklo nedeljo v Novem mestu je prineslo SK Grafiki tesno, ne čisto zaslužno zmago v razmerju 2:1.

V WIMBLEDONU.

Fritz Schnabel piše iz Wimbledona: Zopet enkrat so svetovne prvenstvene tekme v tenisu zaključene. Zanimanje občinstva je bilo večje kot kdaj prej, ne samo v Angliji, temveč sploh po svetu. Niso prišli v London samo igralci, temveč tudi gledalci z vsega sveta, da gledajo skoz štirinajst dni borbo najboljših v »belem sportu«. Obiskovalci so mogli biti zelo zadovoljni, kajti organizacija je bila sijajna. Navzočih je bilo dnevno okoli 25.000 gledavcev. Bil je to en sam velik praznik, podpiran od skoraj vseskozi ugodnega vremena.

Koliko je bilo igralcev, nam kažejo priključne za posamezne tekme. Za tekme moških posameznikov se je prijavilo 128 parov, za double 64, za ženske single 96, za ženske in za mešani double 112 parov. Treba je bilo igrati več kot 400 iger, preden so bili določeni vsi prvaki, 16 igrših je bilo na razpolago. Igrišča so bila izključno travnata, kar pa kontinentalnim igralcem ni delalo skoraj nobenih težkočev, ker so igrali v Angliji po večini že v prejšnjih letih. Zlasti Francozom so igršča prijala.

Avstrijci so poslali v boj dva tekmece, Matijka in Salma. A že v prvih rundah sta bila izločena, ker jima je žreb določil za nasprotnika Angleža Kingsleya in Francoza Landryja, ki sta oba v ekstra-razredu svoje dežele. Od zastopnikov bivše monarhije se je najbolje boril Oger Kehrling, premagal ga je šele semifinalist Austin. Dobro so se držali Nemci, ki jim Tilden daje za bodoča leta velike nade. Posebno pohvalo zasluži gospodinja Cili Aussemora, ki bi bila z nekaj več sreče mogla priti v semifinale. Tudi dr. Preuss je imel smolo, da je že takoj v drugi rundi zadel na Tildena, kateremu seveda ni bil kos.

Izborni so se borili Amerikanci; tri zmage so izvajevali, in vendar se Tildenu ni posrečilo, da bi bil prišel čez semifinale. Najlepsi uspeh sta

dosegla pač Allison in Ryn v dublu gospodov, izvajevši si prvenstvo, čeprav sta bila prvi v Wimbledonu. V tej igri kot tudi v vseh drugih dvojnih igrah je bila končna igra popolnoma anglo-ameriška zadeva. Krasne zmage za Ameriko je izvajevala tudi Helena Wills, izgubila ni niti enega nastopa. Tudi zadnja njena nasprotnica, Jacobson, je Američanka. Skupaj s Hunterjem je zmagala Helena tudi v mešanem dublu in je postala tako dvakratna prvakinja.

Proti pričakovanju dobro so se borili Angleži, kojih mladi rod, zastopan po Austinu in po Ridleyevu, je imel velike uspehe; oba sta dva sta si priborila vstop v semifinale. Anglija je izvajevala sicer eno samo prvenstvo, v dublu dam po Woodsonovi in Mitchellovi, a je bila tudi v obeh drugih double-tekмах v finalu. Dobro se pozna trening Angležev pod Kožuhovim vodstvom. Ponižno v ozadiju stoji, ki je priboril letos Karel kot trener Angležev eno svojih najlepših zmag.

Najbolj popularna je bila zmaga Francosov v singlu moških. Cela vrsta prvorazrednih igralcev je tu nastopila; omenimo Cochetta, Borotra, Landryja, Bousisusa in Brugnona. Najbolj simpatični med njimi je gotovo Borotra, letič »Baak«, ki si je tudi letos kot vselej mahoma osvojil vse srca, kjerkoli je igral. Lacoste je bil kupčijasko zadržan in je prišel v Wimbledon šele k finalu svojih rojakov, srčno pozdravljen od mnogih svojih prijateljev in od gledalcev.

Veliki boj med Cochetom in Borotrom je mudil polni areni najsičajnejši sport. Premoči Cochetova je bila večja kot pri pričakovanju. Stri je svojega rojaka 6 : 4, 6 : 3 in 6 : 4, igral je najpopolnejši tenis, ki je mogel. Bila je zmaga tehnične in popolne precizije nad simpatičnim in bolj artističnim znanjem Borotromu.

Ljubljena občinstva sta bila poleg Borotra tudi Tilden in gdna Alvarezova in si zmeraj v debelem tisku mogel brati o njih, kako igrajo, kaj vedo. Vemo že, da so morale dame igrati v nogavkah; zmagala je angleška tradicija nad ameriško preprostostjo. Amerikancu Hennesseyu se letos ne odpustijo, ker je nastopil lani v pesnatih hlačah.

Poskalo so v Wimbledonu le, če je kdo res dobro igral; gledalci se v igri spoznajo in ne poskalo raji. Poleg uspeha jim je boj nad vse. Tudi če je kdo izgubil 0 : 6, 0 : 6 in 0 : 6, so ga tako slavili kot zmagovalca, če se je res boril in se je z vsemi sredstvi branil. Črni sodniki so nepristranski, prožeti želje po »fair play«. Igralci se brez ugovora uklonijo vsaki odločitvi.

Listi v Londonu so posvetili 90 odstotkov tenisu namenjenega prostora igram Angležev. Najmanjša angleška zmaga je bila razkričana do neba, za še tako težek poraz so našli listi še zmeraj lepe besede in nebroj izgovorov.

PRIJAZNO OBCINSTVO.

Vemo, da je profesionalni angleški klub Chelsea absolviral pred kratkim turnejo po Južni Ameriki. Pri peti igri, na igršju kluba Boca Junior v Buenos Aires, je bilo veliko hrupnih nastopov in veliko škandala. Ko je bila igra 2 : 2, je že hrumelo; kljub žižni ograji se je nekaterim vročevrtnem posrečilo, da so vdrli na igršje. Enega od razgrajevcev je podrl sodnik z bokserskim knock-out na tla, a je moral nato pobežniti v oblačilnico, sicer bi se mu bilo slabo godilo. Čeprav so Argentinci tik pred zaključkom zabili še tretji goal in so dobili igro 3 : 2, so se po zavrnjeni igri vseeno še vršile protiangelske demonstracije. Pri avtomobilskih gostov so prerezali prijazni gostitelji vse pnevmatike, in ko so se Angleži slednjič vendarle odpravili v svoj hotel, so jih bombardirali z oranžami, jabolk in z drugimi predmeti, sicer manj učinkiti, a zato tembolj nevarni. — Spremljevalec angleškega kluba pravi, da se moreta pristiževati argentinska igralca Evaristo in Scoppelli najboljšim igralcem sveta.

RADIO-PREDAVANJE O PLAVANJU.

Vsako leto zahteva kopalna sezija polno žrtve. Treba je poučiti ljudi o reševanju potapljalčih se. Naredimo tako kot dela Avstrija. Medicinski svetnik dr. E. Bergmann, najstarejši avstrijski reševalni plavač, je v dunajskem radio predaval o nevarnosti pri reševanju potapljalčih se. Njegovo predavanje je bilo sprejeto z velikim odobravanjem. Čisto gotovo je s predavanjem marsikomu rešil življenje.

Št. Jernej na Dolenjskem

Kronika. V prvi polovici letošnjega leta je bilo rojenih 87, umrlo pa jih je v isti dobi 66.

Umrli je v Grobljah užilkarica Jera Sive. Tifus. Zopet imamo zaznamovati več slučajev nalezljive bolezni tifusa. Oboleli so na tifusu: dve osebi iz Št. Jerneja, ena iz Šmarja, dve iz Drbe. Sumljiv slučaj pa je na Brezovici Gornji. Težko je reči, kaj bi bil vzrok tako pogostim slučajem.

ZIDANI MOST

Zahvala. Prostovoljno gasilno društvo v Zidanem mostu se najtopleje zahvaljuje č. g. župniku Hristoviču za opraviljenje cerkvenega obreda pri blagoslovitvi brizgalne ter za lep govor, v katerem je živo opisal pomen in potrebo tega društva ter vzpodbujal na čim uspešnejše delo društva. Zahvaljujemo se iskreno tudi vsem gospodim kumicam brizgalne in sicer Železniki, Majcenovi, Bašovi in Juvančičevi, ki so poleg drugega darovali društvu preko 3000 Din. Toplo se zahvaljujemo tudi šolskemu upravitelju g. Pirkoviču, ki je pritegnil k slovesnosti tudi mladino, zlasti mlade šolarke, ki so lepo deklarirali. Zahvaljujemo se daljo g. župniku načelniku Gučku iz Trbovelj, vsem sosednjim gasilnim društvom in domačinom iz Zidanega mosta za njihovo naklonjenost, požrtvovalnost, živo sodelovanje in darove in ki so s tem mnogo pripomogli k napredku in agilitnosti našega gasilnega društva. Zato vsem skupaj ključemo v ljubezni do bližnjega: »Na pomoč!«

Brezice ob Savi

Osebnost. Za sanitetnega referenta pri okr. glavarstvu je bil imenovan in je službo nastopil dr. Kolbert, doslej občinski zdravnik v Vukovaru.

Dohod. k samostanu. Te dni prodirajo zadnje ostanke prvotnega samostana, ki je bil zgrajen v letu 1635, v letu 1776 pa prezidan. Ta ostanek stare stavbe. Zunanost cerkve pa je bila s tem skazena in zato se je predstojništvo odločilo, popolnoma podreti in odstraniti to staro stopnišče. Sedaj bo cerkev na severni strani povsem prosta in dohod k samostanu bo naravnost s ceste po novo dobljeni 9 m široki slepi ulici v dolžini cerkve, ki jo bo krasil kamenit kip sv. Antona. Na kor pa vodijo lične stopnice na polja iz notranjščine cerkve.

Okrajni cestni odbor. Pri volitvah v nedeljo, 14. julija je bil izvoljen za načelnika okrajnega cestnega odbora g. Frece Martin, trgovec v Stari vasi na Bizeljskem, za podnačelnika pa g. Volčanšek Iv., restavrat in župan v Zakutu. Sedež novega cestnega odbora bodo Brezice.

Likvidacija okrajnega zastopa. V četrtek, 18. julija se bo vršila seja načelnikov okrajnega cestnega odbora, okrajne blagajne in zdravstvenih okrožij, da se doseže sporazumna razdelitev imovine okrajnega zastopa. Šele po tej razdelitvi bodo mogli pričeti z delovanjem Okrajna blagajna, cestni odbor in zdravstvena okrožja.

Laško

Visok gost. Šef naše mornarice gosp. admiral Prica, je danes obiskal naše toplice.

Za ukinjene nočne osebne vlake so prosile občine Laško, Marija Gradec, Sv. Krištof in vse korporacije. To vlogo je priporočilo še okrajno glavarstvo na merodajno mesto.

Omejitev izdajanja krajevnih pravic je razpisalo ministrstvo notranjih del pod št. I. br. 1063, ter je ta razpis podprl gospod veliki župan pod O. br. 1785, kjer se pritožuje, da že obstoječe gostilne po številu že davno prekašajo potrebe ljudstva. V Laškem šteje mesto okrog 1000 duš, pa imamo 16 gostiln.

RIBNICA NA POHORJU

Dne 15. julija je tukaj nenadoma umrl vpokojeni nadučitelj iz Vidma pri Krškem g. Janko Knapič. Prejdenj dan, v nedeljo 14. julija popoldne se je pripeljal semkaj s svojo omoženo hčerko na poletni oddih, a Vsemogočni ga je nepričakovano poklical na večni oddih. Telesne ostanke je mestni pogrebni zavod iz Maribora prepeljal na Videm, kjer jih bodo položili v družinski grob k večnemu počitku. Večni pokoj njegovim blagi duši!

SP. IN ZG. POLSKAVA

V nedeljo, 21. t. m. uprizorijo Poljskavski študentje znamenito Cankarjevo delo »Hlapec Jernej in njegova pravica« in sicer ob 3 pop. pri g. Rečniku na Zg. Polskavi in ob pol 8 zvečer pri g. Sicerku na Sp. Polskavi. To Cankarjevo delo, ki je prevedeno skoraj na vse svetovne jezike, je vzelo iz knjižnega življenja, je polno globokih misli in se odlikuje po svoji preprostosti in obenem po najčistejši umetnosti. Čisti dobiček je za Dijaško podporo društvu v Ljubljani. Vljudno vabljeni.

Sveta življenje in vrvenje

Moški konservativizem

Moška moda se prav malo menja. Nekaj let prevladujejo suknjiči na 2 gumba, potem na tri ali na enega; pozneje pride modna novost s poševnimi žepi in širokimi hlačami. Same ne bistvene izpremembe, ki jih večinoma ženske prej opazijo kot moški. Obleko moremo nositi tri, štiri, pet ali še več let, pa je še vedno moderna. In če si damo napraviti obleko po vzorcu, ki je veljal za modernega pred desetimi leti, ne bo nihče s prstom na nas kazal, da smo še iz starega sveta. V tem pogledu nam možem vsa čast in hvala! Notranjost ima pri možih veljavo, zunanost je postranska stvar.

»Zenska je sužnja mode!« je že stara kraljica, ki je čedalje bolj resnična. Zenske — vsaj večina! — se pokorijo slepo diktatu muhaste mode. Moda zahteva sloko postavu. Dobro! — hujšajmo, čeprav tvegamo svoje zdravje. Moda diktira širok klobuk in tako in tako barvo, ki prav nič ne pristaja, pa to je vseeno, samo da je moderno. Debeluške nosijo kratka krila, ker so zelo moderna, dasi izgledajo v njih prav smešno in neestetično. Itd. itd.

Pa vendar! Zenska moda ima poleg prav temnih tudi jasne in solnčne strani, zlasti če izpustimo boleštna modna pretiravanja. Čeprav je zenska moda nad ženskami absolutni diktator, ki je zadnja instanca za vsako pametno misel o ženski obleki, vzlic temu pa dopušča zdravemu ženskemu okusu precej svobode — vsaj toliko, da se letnemu času primerno oblačijo, če se — kakopa! — hočejo.

In moške? Moške so pravi hlapci, sužnji brez svoje volje pred vsemogočnim tiranom — modo. Moška moda vlada nad moško obleko vprav despotsko: ne briga se niti za zdravje, niti za udobnost, niti za neznosno vročino ob pasjih dnevih.

Neizogibni ovratnik tišči vrat, ovira gibanje in krvni obtok. Mehki ovratnik je še slabši kot trdi, ker se oni zlasti v vročini tesneje prilaga vratu in s tem zastavlja pot zraku. Rokavi srajc se navadno končujejo v ozko zapetnico, ki tudi ne propušča zračnega toka. Prav tako smo možje popeti na nogah, tako da zrak nikjer ne more pošteno prodreti pod obleko. Zaradi premajhnega zračenja se ne more hitro in uspešno z našega telesa izparjati voda z vsemi strupenimi snovmi, ki jih s potom izloča koža. Pogoj zdravja pa je, da se škodljive snovi iz našega telesa kolikor mogoče hitro izločijo. Ker se pot neovirano ne izparja, se v vročini tudi toplota ne more pravilno regulirati.

Kako radi bi si gospodje v soparnem ozračju odpeli telovnik, rokave, ovratnik, slekli suknjič — pa se ne upajo, ker se to ne spodobi, ker je proti pravilom o lepem vedenju. Danes, ko so nekatere ženske komaj še za silo oblečene, se še dobijo inteligentni možje, ki se branijo kupiti črne nizke čevlje, češ: »to se vendar ne spodobi, da bi jaz nosil nizke čevlje.«

Skraini čas je že, da se otresemo zastarelih predsodkov, ki so utrjeni v tradiciji, da mora biti mož lepo zapet v težki obleki. Reforma naše mode je nujno potrebna. Vsa reforma bo šla v tem, da bo naša obleka lažja in rahlejša in še enostavnejša kot je bila doslej.

Moška obleka naj se spremeni takole:

Ovratnik s kravato vred naj odpade! To je najvažnejša zahteva, zakaj prost vrat bolj prispeva k udobnosti, kakor pa če vržemo suknjič od sebe. Če pride sedaj inteligent v Ljubljano z odprto srajco, ga že čudno gledajo in jim ni treba posebno ugibati, da gospod ni iz Ljubljane.

Telovnik naj poleti brezpogojno odpade! Zapetnice rokavov pri srajcah naj bodo širše! Suknjič naj bi vsaj poleti nujno ne spadal k obleki! Nizki čevlji naj bi bili na jermen, da

pride več zraka v obualo. Hlače naj bodo široke, pa ne predolge! Najboljše bi bile kratke, do kolen. Nogovce bi mogle biti poljubne. Obleka bodi iz lahkega blaga! Vse navedene zahteve se dajo prav lepo izvesti, treba je le začeti! Vse velja za poletje, čeprav bi bilo v drugih letnih časih tudi primerno, saj bi zdravju le koristilo.

Nesreča za reformo moške obleke je le v tem, da se moški v sedanji, tesno popeti obleki bolj postavimo kot v lahki, higijenski. To je eden izmed važnih — mogoče celo glavnih — vzrokov, zakaj higijena in pamet ne zmagata pri možih. Zenske so v tem oziru na boljšem, ker njim pristaja bolj lahka obleka.

Moška moda je »močni« spol zelo pomelkuzila. Zenske so proti mrazu neprimerno bolj utrjene kot moške. Pogosto vidimo v pomladanskih, jesenskih ali celo poletnih dnevih sprehajati se

Ljudski komisar Karahan, ki je podpisal ruski ultimatum Kitajski.

dame z golimi rokami, može pa lepo zapete v suknjičih iz težkega blaga s površnikom čez roko. Nazaj grede oblečejo še površnik, da jim sveži vetrič ne more do živga.

Možje, učimo se v pogledu mode nekoliko — ne preveč! — od žensk, osvobodimo se zastarele, zakoreninjene tradicije, bodimo manj melkužni in gizdavi in dovolimo sapici, da nas po boža in solnčnim žarkom, da nas poživijo!

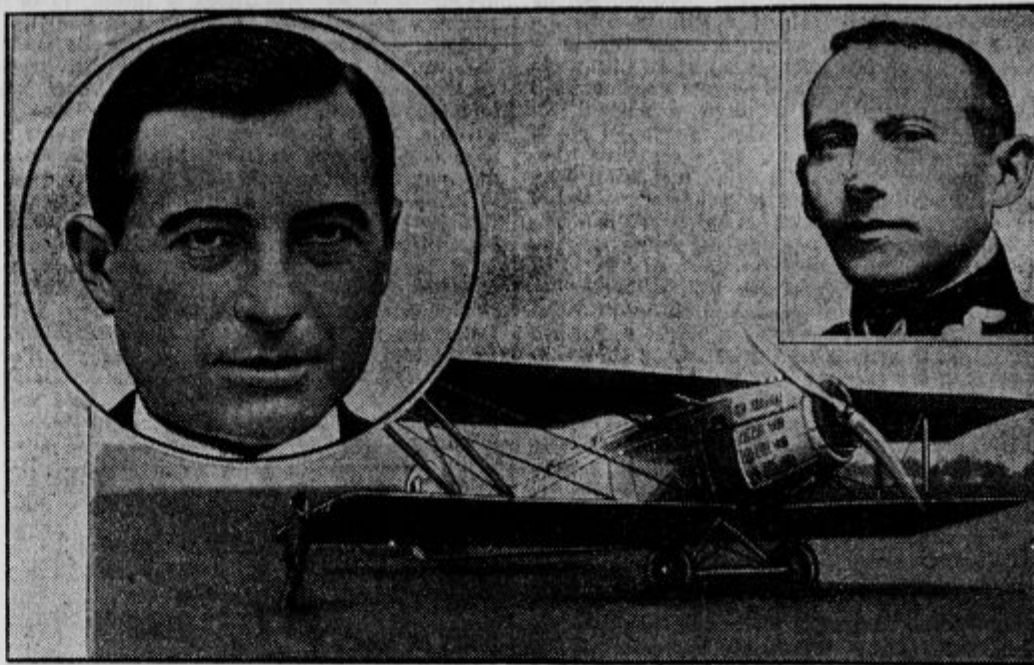
Ing. I. Z.—c.

Poklici novih angl. poslancev

Razdelitev poslancev nove angleške spodnje zbornice po njihovih poklicih kaže, da angleško ljudsko zastopstvo sicer ni kakor francoski parlament advokatov, vendar je pa tudi tam odvetniški poklic najmočnejše zastopan. V novi zbornici sedi 91 advokatov, 52 voditeljev strokovnih društev, 40 zastopnikov armade, 40 rudarjev, 23 časnikarjev, 10 župnikov, 10 ravnateljev industrijskih podjetij. Ostali poslanci pripadajo najrazličnejšim poklicom. Pri nekaterih pa je zapisano: brez poklica.

Prisiljen k boksanju

V Texasu se je te dni vršil boj med angleškim boksarjem Tomom Fidsenom in domačinom Balmanom. Prireditelji so spretno reklamo zainteresirali za boj skoro vse mestno prebivalstvo. Tik pred začetkom boja pa se je raznesla vest, da se Tom Fidsen ne bo boril, ker si je zlomil palec na roki. Množica razočaranih mladih fantov je naskočila hotelu, v katerem je Anglež stanoval, in ga hotela

Poljsko oceansko letalo in njegova letalca. Poskus poljskih in francoskih letalcev, da bi preleteli Atlantski ocean, se je nesrečno končal. Poljsko letalo se je ponesrečilo, ko se je na nekem azorskem otoku moralo spustiti na tla; pri tem se je ubil letalec Izidowski. Francosko letalo pa se je moralo vrniti nazaj v Pariz.

linčati. Policija je sicer še pravočasno preprečila najhujše, vendar pa Fidsenu ni preostalo drugega, kakor da je stopil pred hotel in zagotovil razburjeno množico, da bo nastopil in se boril samo z eno roko. Ob določenem uri se je Anglež pojavil na bojišču, pa je še zadnjo minuto radi zlomljenega palca skušal doseči preložitve boja. Razjarjena množica pa ni hotela o tem niti slišati. Na-

Dr. Wang, zunanji minister nankinške vlade.

skočili so Fidsenovo kabino in ga z revolver-skimi strelji prisilili k nastopu. Po silni srditi borbi je sodnik proglasil boj kot neodločen. Na to pa gledalci niso hoteli pristati. Upali so, da bo domači boksar gotovo premagal ranjenega Angleža. Padli so sedaj nad sodnika, ga pretepli in prisilili, da je preklinal svojo sodbo. Jury pa se ni hotela ukloniti nasilju množice in je uradno priznala, da je prvotna odločitev sodnika veljavna. Da bi nepristranskega sodnika obvarovala pred novimi nasilji, ga je vzela policija v varstvo in ga pozneje z močnim spremstvom odvedla v njegov hotel.

Zdravljenje na obroke

Zdravniško društvo v Chicagu je sklenilo, da z ozirom na ubožne paciente uvede tudi v zdraviliški praksi sistem odplačevanja na obroke. Po zgledu mnogih drugih trgovskih in industrijskih podjetij se bo ustanovila kreditna banka, ki bo do določene vsote eksploatirala zdravniške račune. Zdravnik bo, čim bo prišel h kakemu bolniku in ugotovil diagnozo, napravil proračun, koliko bi približno stalo zdravljenje, nato bo izstavil posebno izkaznico. Na podlagi te bo imel bolnik pravico, da pri omenjeni banki dvigne posojilo po 6% obresti.

Pameten sodnik

V nekem malem francoskem mestu so na poseben način odkrili zločinca. Prišel je na sodnijo nek kmet in naznanil, da mu je neznan tat preteklo noč ukradel več panjev čebel. Sodnik je nekaj časa premišljeval, nato pa je naročil kmetu, naj zopet pride naslednji dan. »In pripeljite seboj vse svoje sosede iz vasi,« mu je še zaklical, ko je kmet že stal pri vratih. In tako se je zgodilo. Naslednji dan je stal okradeni čebelar sredi svojih sosedov pred sodnikom. Ta ga je pa nahrulil: »Slišite, kako si upate pripeljati toliko poštenih ljudi pred moje obličje? Ali ste slepi in ne vidite, da ima tat, ki vas je okradel, še cel kup čebel na klobuku?« Komaj je to izpregovoril, je eden kmetov segel po svojem klobuku. Sodnik ga je trdo prijel in kmet je priznal, da je res ukradel čebele.

Deset dni v zraku. Ameriška letalca Reinhardt in Mandell sta z več kot desetdnevним poletom (246 ur) postavila nov trajnostni letalski rekord.

Drzen slepar

V Pragi je neka 22 letna zasebna uradnica dvignila v banki 15.000 Kč in je morala to vsoto naložiti v poštno hranilnico. Ko je prišla iz banke, je pristopil nek gospod, ki se je legitimiral kot detektiv in je zahteval od uradnice, da mora takoj z njim na policijsko ravnateljstvo. Uradnica je bila tako zmešana in prestrašena, da je sedla z neznanecem v avtomobil, ki ju je odpeljal na policijsko ravnateljstvo. Tam je »detektiv« peljal uradnico v neko prazno sobo. Tam ji je vzel denar in naročil, naj počaka. Po polurnem čakanju je uradnica spoznala, da je nasledila sleparju. Policija je takoj osumila nekega odpuščenega slugo, ki so ga še isti dan prijeli. Ko so aretiranca predstavili uradnici, je spoznala v njem »detektiva«, ki jo je osleparil.

Smešnice

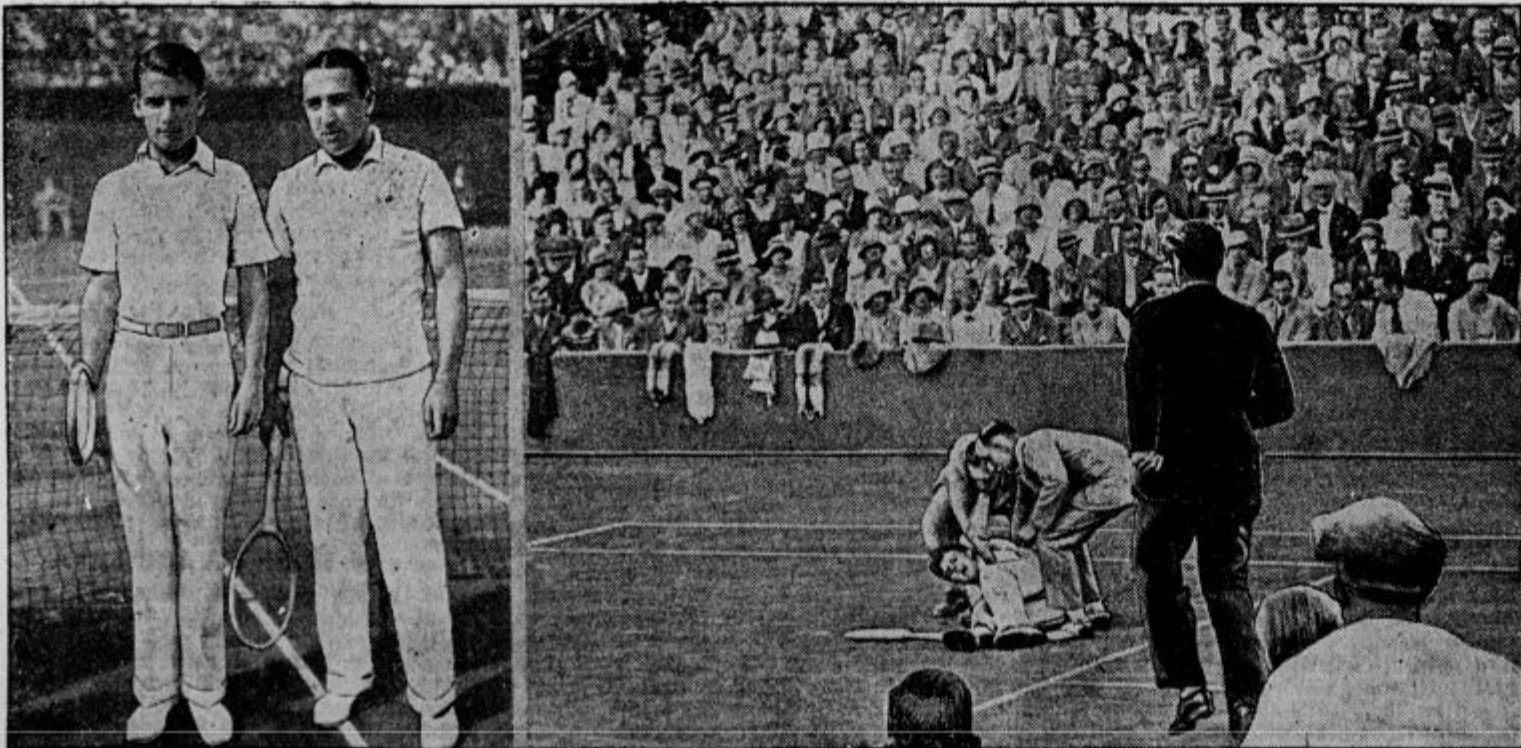
Predavatelj: »Da vam dokažem napredek civilizacije, naj povem, da so n. pr. eskimi nekaj uživali sveče kot desert, zdaj pa... Med poslušalci senekdo oglasi: »zdaj pa najbrže jedo električne žarnice.«

V nekem trgu je stražnik pripeljal pred župana nekega tujca, češ, da je bil pijan ter je razgrajal.

»Saj ni res, da bi bil pijan, nikar ne verjemite stražniku. Pokličite še drugega stražnika, ki bo lahko pričal, da nisem bil pijan.«

»V našem trgu imamo samo enega stražnika,« je strogo odvrnil župan.

»Oprostite, ampak snoči sem videl dva.«

Boj za Davisov pokal. V Berlinu se je od 12. do 14. t. m. vršil boj med Nemčijo in Anglijo. Med bojem, ko je bil že dosežen za Nemčijo rezulta 5:1, je angleškega igralca Austina nenadoma prijel krč in je moral odnehati. Slika na levi: Anglež Austin (levo) in nemški zmagovalac Prenn.

Za duha in srce

Henry Bordeaux

Zapišimo si to ime o priliki izdaje najnovejšega dela njegovega »Sous les plus ardeuses« ter ga podčrtajmo: Henry Bordeaux, ki je odlični francoski pisatelj in čigar slava je velika širom sveta, zasluži vso pozornost ljubiteljev lepe knjige, kajti on je enako velik katolik kakor umetnik. Odlikujejo ga zlasti kristalno čisti pojmi o vseh težkih vprašanjih, pred katerimi nas tira vsakdanje življenje. Ne straši se prepada, ki zija okoli človeka. Ne zapira oči pred njimi, slepo zaupajoč sreči, dokler mahoma ne trešči v globino, morda za vselej pohabljen na svoji duši. On dobro ve, da sreči ni zaupati, ampak da je treba z odprtimi očmi gledati ter prepad dobro poznati, da jim je mogoče izbeči z odločno voljo. Boga moramo ljubiti najbolj z dejanji naše trdne volje in z zavednim ravnanjem po njegovih zapovedih, kajti slepota in nevednost sta dobri le, dokler nevarnosti ni. — Poslednji Bordeauxov roman se godi v planinah in v naši beleški smo že v glavnem označili, česa nas pisatelj uči. Zgodba, ki si jo je izbral, je tak nevaren prepad, kajti v svojem jedru je taka, da dopušča najbolj nestrane in razvratne zaključke. Ne da bi niti za trohico utrpelo kaj delo na svoji umetniški popolnosti in lepoti, nasprotno, s pridobitvijo baš na bistveno umetniških kvalitetah, rešuje avtor zgodbo zgledno krščansko in povzdiguje očetovsko ljubezen (ki se je dolgo borila z ljubeznijo do ženske, v katero je zapleten sin, in ki postavlja trojico v nedopovedljivo tragičen položaj), iznad vsega ostalega, noveličujoč hkrati sinovo ljubezen do očeta.

s. ž.

Prof. Emile Haumant. Znani francoski slavist, književnik in zgodovinar zapusti po dolgoletnem plodnem delovanju pariško Sorbono. Za slovo so mu priredili sluhatelji priručno proslavo. Poljski, ruski in jugoslovanski dijaki so govorili ob tej priliki o neprecenljivih zaslugah slavljenca za umevanje »slovanske duše na Francoskem.

Knjižničarji v Vatikanu. V Rimu se je vršil mednarodni knjižničarski kongres. Nekateri seje je imel v znameniti vatikanski knjižnici, ki slovi po svojih, na svetu edinih zakladih. Steje do 50.000 večinoma jako redkih latinskih, grških, orientalskih, slovanskih in drugih rokopisov. Zgodovina knjižnice se pričena s V. stoletjem, a višek njenega razvoja pomeni doba papeža Nikolaja V. (1447—1455), ki je bil veliki ljubitelj knjig. Tekom stoletij je pridobila vatikanska knjižnica več zasebnih zbirk: Orsinijevo, vojni plen švedskega kralja Gustava-Adolfa (poklon njegove hčerke kraljice Kristine 1690) Chigijevo in druge. Sv. Oče je knjižničarje sprejel v teh zgodovinskih prostorih osebno. Pokleknil so pred njim. Pij XI. je pozdravil vsakega posebej. Ustavil se je tudi pred ravnateljem pariške Nacionalne biblioteke Rolandom Marcelom in ga vprašal: »Kje sem vas že srečal?« — »Sveti oče,« je odgovoril Marcel, »monsieur Ratti je dolga leta sedel v pariški nacionalni biblioteki pri mizi ob tretjem oknu na desno.« Papež je knjižničarju krepko stisnil roko, se nasmešnil in dejal: »Lepi časi so bili takrat!«

Misijonar Pavel. Aschendorffsche Verlagsbuchhandlung, Münster in Westfalen, naznanja novo, temeljito predelano izdajo slovitih knjig dr. K. Pieperja: Paulus, Seine missionarische Persönlichkeit und Wirksamkeit. Ta knjiga združuje dve prednosti, kakršni baš delo o svetem Pavlu nujno zahteva: trezno, razsodno in jasno, na dobrih virih slovečo stvarnost ter toplo, ljubeznipolno življenje v globoko in prelepo osebnost največjega misijonarja vseh časov.

Dve knjigi o socialnih problemih. Navajamo dve deli o socialnem vprašanju, ki sta izšli v nemškem prevodu: Bernard Shaw: Wegweiser der intelligenten Frau zum Sozialismus und Kapitalismus (Berlin, S. Fischer). Debela knjiga vsebuje obsežen prikaz Shawovega nazora o socialnem problemu, je sicer interesantna, pa polna zmot in čisto areligiozna. Boljša je: Bertrand Russell: Die Kultur des Industrialismus und ihre Zukunft. Unter Mitarbeit von Dora Russel (München, Drei Masken-Verlag). Kot pisatelj in znanstvenik sloveči Anglež Bertrand Russell je v tej knjigi obrazložil perspektive industrializma. Opažamo, da se njegova izjava o bistvenih vprašanjih krijejo z marksističnimi teorijami, vendar prinaša v mnogočemu novih in jako zanimivih misli.

Joseph Dahmann S. J.: Indische Fahrten. Znamenito Dahmannovo delo o Indiji je pravkar doživelo svojo drugo izdajo v dveh razkošno opremljenih zvezkih. To je gotovo eno najboljših del o Indiji, kar jih svetovno slovstvo premore. Napisal ga je temeljit in vesten poznavalec in čeprav se je avtor poslužil oblike potopisa, je delo vendar mnogo več kot potopisna knjiga. Pripovedovanje je živahno, duhovito in napeto. Nova izdaja je zelo razširjena ter vsebuje opise vseh bistveno važnih umetniških in bogoslužnih indijskih mest. Izvrstne fotografije, katerih je v knjigi več kot petsto, ponazarjajo stavbe in posredujejo čitatelju kar moči popoln pregled arhitekture in plastike te zanimive dežele. Toda tudi v duševno življenje, v religije, v šege in navade, v vso kulturo indijskih narodov prodira pisatelj ter uvaja čitatelja vanje z mojstrskim znanjem in z nedosegljivo sposobnostjo tolmačenja. (Založba Herder Co, Freiburg i. Br.)

Azija. Evropejcem malo znano zgodovino skrajnega vzhoda tudi René Groussetova »Histoire de l'Extreme Orient« (založba P. Guenther, Paris) ne bo mogla popularizirati in še dolgo ostane ta predmet le posebnim ljubiteljem pridržan. Toda monumentalna knjiga v dveh debelih zvezkih, bogato opremljena s podobami, utegne marsikomu odpreti pot v to zaklenjeno carstvo. Manj obsežno, a gotovo nič manj zanimivo je delo Marcela Graneta »La Civilisation Chinoise« (La vie publique et la vie privée), ki je pravkar izšlo v založbi Renaissance du livre v Parizu.

HANKA, avtor A. Marby, Ljudske knjižnice 24. zvezek. — V »Hanki« imamo Slovence edini roman, ki nas vpelje v življenje malega lužičko-srbskega plemena, ki vse obdan od mogočnega nemškega naroda, ohranja svoj jezik in svoje šege. Broš. 22. vez. 30 Din.

Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

Gospodarstvo

Hrvatske in bosanske banke v I. 1928. Na teritoriju Hrvatske in Slavonije, brez Zagreba, je bilo leta 1928. 115 denarnih zavodov. Aktivna te banka so se razdelila sledeče (števke v oklepajih so za leto 1927.; vse v milij. Din): Gotovina 23.9 (20.4); menice 376.5 (411.0), blago, tek. računi, kons. posl. 282.4 (265.0); nepremičnine 16.1 (10.8), vrednostni papirji 14.0 (13.4). Izguba je znašala 0.69 (0.19). Pasiva teh bank pa so bila: kapital 82.1 (77.7), razni fond. 30.2 (26.5), hranilne vloge 515.2 (459.2), tekoči račun in reoskont 64.9 (60.0). Dobiček pa je znašal 12.6 (12.3). V Bosni in Hercegovini je bilo koncem I. 1928. 65 bank proti 74 v letu 1927. Te banke so imele leta 1928. gotovine 62.6 (80.5), menice 282.1 (297.6), zaloge, tekočih računov, kons. poslov 637.2 (827.8), nepremičnin 12.8 (11.5), vrednostnih papirjev 44.0 (50.2) in 0.23 (4.0) izgube. Delale pa s sledečimi sredstvi: kapital 158 (188.3), razni fond. 46.2 (52.2), hranilne vloge 472.7 (280.9), tekoči račun 347.7 (621.0). Dobička so imele 21.9 (25.5) milij. Din.

Mednarodna lesna konferenca v Bratislavi. 30. in 31. avgusta t. l. se bo vršila v Bratislavi mednarodna lesna konferenca. Na dnevnem redu te konference je izenačenje borznih usanc v lesni trgovini, izenačenje posredniške provizije v internacionalni lesni trgovini in ustanovitev mednarodnega lesnega združenja.

Produkcija sira v Švici. »Käseunion« v Bernu je objavila uradne podatke o produkciji sira v preteklem letu. Kot je iz teh podatkov razvidno, so že producirali v letu 1928. 257.369 kvintalov sira. Od te množine odpade 223.644 kvintalov na emendolca, ostalo pa na Grojere, namizni Sbrienz itd. Produkcija sira v letu 1927. in 1926. pa je bila 241.591 in 276.888. Te številke se nanašajo pravzaprav samo na produkcijo pri članih »Käseuniona«, ki pa na vsak način predstavljajo veliko večino producentov sira. Dasi je bilo povišanje produkcije v letu 1928. nasproti prejšnjemu letu neznatno, so se zaloge povišale za 25.000 kvintalov. To pomeni, da je nastalo veliko nesorazmerje med produkcijo in povpraševanjem. Vsed povečanja in izpolnjenja produkcije sira v drugih državah, je eksport sira iz Švice otežkočen in se švicarsko sirtarstvo nahaja v krizi.

Naš uvoz in izvoz v maju po internacionalnem označevanju blaga. Naš uvoz v maju je bil sledeč (v oklepajih številke za maj 1928. vse v milijonih Din): Žive živali 0.043 (0.047), predmeti za živež in pi-jačo 75.7 (87.5), surovine in polfabrikati 136.1 (104.8) fabrikati 488.8 (457.4), zlato in srebro 0.370 (0.90). Od izvoza pa odpade: na žive živali 49.0 (58.0), na predmete za živež in pijačo 125.4 (88.1), na surovine in polfabrikate 308.8 (241.1), ter na fabrikate (gotovo blago) 55.3 (44.3).

Borza

Dne 17. julija 1929.

DENAR

Promet v devizah je bil tudi danes bolj neznan. Največ ga je bilo v Pragi, skoraj polovico vsega, potem pa v Curihu, v ostalih devizah je bil prav malenkosten. Privatna ponudba je bila le v devizi Pariz, ostalo pa je dala vse Narodna banka. Tečaj so razen Dunaja, ki se je učvrstil, ostali nespremenjeni.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2288.25 bl., Berlin 1356—1359 (1957.50), Bruselj 791.78 bl., Budimpešta 993.32 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 800.48—808.48 (801.98), London 276.43 bl., Newyork 56.87 bl., Pariz 222—224 (223), Praga 168.20—169 (168.60), Trst 298.06 bl.

Zagreb. Amsterdam 2285.25—2291.25, Berlin 1356—1359, Budimpešta 991.82—994.82, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 800.48—808.48, London 276.03—276.83, Newyork 56.77—56.97, Pariz 222.15—224.15, Praga 168.20—169, Milan 297.01—299.01.

Belgrad. Berlin 1356—1359, Bruselj 793.08—793.28, Budimpešta 991.82—994.82, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 800.48—808.48, London 276.03—276.83, Newyork 56.77—56.97, Pariz 222.15—224.15, Praga 168.20—169.

Curih. Belgrad 9.12875, Berlin 123.87, Budimpešta 90.60, Bukarešt 3.08884, Dunaj 78.20, London 23.225, Madrid 75.40, Newyork 519.96, Pariz 20.38, Praga 15.38, Sofija 3.7525, Milan 27.1925, Varšava 58.26.

Iz filmskega sveta

NOVI FILM »ŽENA NA LUNI«

Na internacionalnem katoliškem filmskem kongresu, ki se je vršil pretekli mesec v Monakovem, so si udeleženci ogledali tudi filmske ateljeje v Geiselgasteigu. Tam se je zadnje dve leti snimal pod režijo Fritz Langa eden največjih filmov, kar smo jih dosedaj videli. Naslov bo nosil »Žena na luni« in upamo, da nam ga bo kmalu mogoče gledati, ker režiser je s svojim delom že pri koncu. Film bo po vsebini in tehniki nadkriljeval znani »Metropolis«. Manuskript je spisan po istoimenem romanu od Thee von Harbon. S predpripravo so pričeli že I. 1927. Preračunali so, da bo potrebno najmanj 150 dni snimanja. Približno toliko časa bo porabil režiser za rezanje in sestavljanje filma.

Mesečna površina v ateljeju meri — pomislite — 4000 kvadratnih metrov. Da se ta prostor zadostno in primerno osvetli, je potrebnih 400 reflektorjev. Električni tok je stal vsak dan 3000 mark. Dvatisoč kvadratnih metrov lesa tvori spodnje ogrodje gričkov in gora mesečne površine. Do 40 vagonov morskoga peska, na poseben način praznjenega, daje mesečni površini svetel blešč. In sredi te bleščeče pokrajine se 12 metrov visoko dviga črnbela patrona, vsemirska ladija, ki je z močjo rakete bila pognana v vsemir in je pristala s potniki na mesecu. V premeru meri 9 metrov, vsa njena dolžina pa znaša 43 metrov. Gradili so jo deset dni in je v notranjosti opremljena z vsem konforom.

Film bo dolg kakih 3000 metrov, a za delo filma je odrejenih do 100.000 metrov. Kajti dolgo, dolgo traja, da dobi scena pravo luč, da ljudje in drugi objekti ne delajo nikake sence, da je kamera prav postavljena in pravilno eksponirana. Nato se dajo igralcem poslednja navodila. Poslednji-krat se prelita režijska knjiga, pregleda in popravi še enkrat oblika in tedaj zadnji režiserjevo povelje: »Na mesta!« Režiser stoji poleg fotografa; ta mu nalaha šopne: »Ze teele« in že se čuje lahno brnenje filmskega traka, ki je v kameri začel teči. »Zdaj!« komandira glasno režiser. V osredje skoči po mesečnem hribu navzdol žena (Gerda Maurus). Za vsemirsko ladijo zdaj zapazi sovraženika (Fritz Rasp). Uiti mu je treba; bliskoma skoči k plezalni lestvici in pleza na ladjo, pa se

Dinar notira: na Dunaju deviza 12.46625, valuta 12.4550.

VREDNOSTNI PAPIRJI

Ljubljana. Celjaka 170 den., Ljublj. kredita 123 den., Praštediona 850 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 125 den., Ruše 275—285, Stavbna 50 den., Sešir 105 den.

Zagreb. Drž. pap.: vojna škoda ar. 404, kasa 402.50—404, termini: 12. 419—421, 7% inv. pos. 86, agrari 50—51.50. Bančni pap.: Hipo 202, Poljo 16, Kred. 93 d., Jugo 80.75—81, Lj. kred. 123 d., Medjun. 50 d., Prašted. 852.50—860, Srpska 152 d., Zem. 132 bl., Obrtna 30, Etno 164 d. Ind. pap.: Guttman 205—206, Slavonja 175 bl., Slaveks 96 d., Danica 120—130, Drava 375—400, Šečera 435—440, Osj. ljev. 195—205, Union 160—175, Isis 17 bl., Ragusea 485 d., Trbovlje 465—470, Vevče 129 d., Piv. Sar. 205 bl., Nar. mlin. 20 d., Oceania 190—195.

Belgrad. Narodna banka 7950, Belgr. zadruga 7500, 7% invest. pos. 86.75—87.50, agrari 51, vojna škoda 406—406.50.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 82.80, Wiener Bankverein 22.05, Bodencredit 100.25, Creditanst. 53, Escompteges. 21.50, Aussiger Chemische 258.25, Guttman 25, Alpine 40.60, Trboveljska 57, Kranj. ind. 52, Leykam 6.95, Rima Murany 115.30.

Les

Danes je bilo zaključenih 80 vagonov drv in vagon hmeljovk. Povpraševanje je za tramove 4-5, 5-6, 6-8 ter za brzojavne drogeve. Tendence je nespremenjena.

Žito

Chicago beleži danes zastoj v razvoju žitnih cen navzgor; notacije so celo malo nižje nego včeraj in sicer pri pšenici za 2 točki, pri koruzi in ovsu za 1, pri rži pa celo za 4 točke. Naše tržišče, ki je včeraj sledilo hosi v Chicagu, se je sprva pod vplivom ameriških tečajev umirilo, danes pa so cene zopet malo nategnile; tendence je prijazna.

Zanimivo je, da sicer pri hosi vsa ponudba takoj izgine, in je nekaj časa nemogoče kupiti kaj blaga, dokler ne pride do jasnosti, do kam pojde porast cen. Pri zadnji hosi pa je bilo, seveda po višjih cenah, obilo ponudbe, kar priča, da prodajalci blaga nekoliko ne verujejo v nadaljnji porast in v trajanje eksportne možnosti po visokih cenah. Ta pojav pa tudi priča, da je pri nas res obilo blaga in da je nova žetev obila.

Današnje novosaško borzno poročilo javlja, da je tendenca nespremenjena. Če ne prinese Amerika v bodočih dneh kakve večje izpremembe, je verjetno, da bodo sedanje cene obveljale.

V Ljubljani so notacije nespremenjene. Zaključkov danes ni bilo. Tendence je žvrstejša.

Novi Sad. Pšenica bač. stara 212.50—215, gor. bač. 207.50—210, ban. nova 210—215, avg. 215—217.50, srem. stara 210—212.50, srem. nova 210—212.50, avg. 212.50—217.50, koruza bač. 205—210, ječmen bač. novi 150—155, moka Og in 00 305—315, št. 2 285—290, št. 5 270—275, št. 6 255—265, št. 7 230—240, št. 8 140—150, otrobi bač., ban. 115—120. Tendence nespremenjena. Promet: 60 vag. pšenice, 39 koruze, 2 ječmena, 5 moka, skupaj 106 vagonov.

Budimpešta. Tendence žvrsta. Pšenica oktober 25.50—25.70, zaklj. 25.70—25.71; marec 27.70—27.74, zaklj. 27.74—27.76. Rž oktober 22—21.98, zaklj. 22—22.02; marec 24.10—23.98, zaklj. 24.02—24.04, Koruza julij 23.90—24, zaklj. 23.90—24; marec 19.68—19.65, zaklj. 19.64—19.65.

Živina

Na ljubljanski sejmi t. m. je znašal dogon: 168 konj, 41 volov, 45 krav, 16 telet, 100 prašičkov. Prodanih pa je bilo 42 konj, 30 volov, 24 krav, 13 telet in 97 prašičkov. V cenah ni proti zadnjim sprememb. Le volj prve kvalitete, ki pa so bili danes le bolj srednje kvalitete, notirajo nižje kot zadnjič. In sicer so notirali (v oklepajih cene prejšnjega sejma t. m.): I. 11.25 (11.50), II. 10.50 (10.50) in III. 9.25 (9.—).

V Milanu notirajo: Voli I. 4.80—5.30, II. 4.20—4.70, III. 3.—4.10; krave I. 4.50—5, II. 3.60—4.40, III. 2.50—3.50, bikli I. 4.40—4.90, II. 3.70—4.30.

ji obleka zatakne med vrvi — scena je snimana zastonj.

»Stoj!« zadoni povelje. Reflektorji ugasnejo; pesek se spet zravna; režiser pa dvigne plakat z velikim napisom: »Slabo!«

To je stara filmska pesem, o kateri pa nihče niheer ne ve, ko pozneje mirno v kinogledišču gleda film. Tu je slučajno bila kriva plezalna lestvica, tam spet luč, ki nemanoma odpove, pa kamen nad katerim se igralec spodtakne. Izgubljeni čas! Škoda denarja, škoda živcev! Scena se mora še enkrat ponoviti. Pa se posreči, ali pa tudi ne. »Morda bo bolje tako?« Ali naj ne bi poskusili na ta način? Sto možnosti je mogočih in ravnotoliko poskusov. Najboljše scene se izrežejo in uporabi. Vse drugo leti v koš, kot odpadke brez vsake vrednosti.

»Mi stari pomorščaki« je naslov filma, ki ga proizvaja kino »Ljubljanski dvor« v glavnih vlogah Pat in Patachon. Te vrste filmi imajo svoje hvalnozvočno publiko, ki ne zamudi nobene prilike, da ne bi si privoščila dobro urico priradnega smeha nad pristnimi šalami teh svetovnih humoristov. In v resnici se človek pri takem filmu duševno odpočije. Poleg humorja v igri in tekstu nam pa film nudi tudi še bajno lepe pomorske naravne scene. Morje v vsej svoji očarljivi privlačnosti človeka v resnici očara, tako da zlepa ni filma s tozadevno lepšimi scenami.

Poizvedovanja

Izgubila se je zlata zapetnica v okolišču Kette-Murnove ceste. Pošten najditelj se naproša, naj jo odda proti nagradi pri gospej Keržan, Kette-Murnova cesta 18.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg. vezana Din 55—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Radio

Programi Radio-Ljubljana!

Cetrtek, 18. julija: 12.30 Reproducira glasba — 13.30 Casovna napoved, Borzna poročila, Reproducira glasba — 13.30 Novice iz dnevnika — 18.30 Reproducira glasba — 19.30 Zgodovina Slovencev, predava prof. Kranjec — 20.30 Prenos koncerta z vrta restavracije »Union« — 22.30 Casovna napoved, Dnevna poročila, Vremenska napoved.

Drugi programi.

Cetrtek, 18. julija.

Belgrad: 12.45 Plošče. — 13.30 Poročila. — 17.30 Radio-Jazz-orkester. — 18.30 Lj. Sladojević predava v godbi vzhoda in zapada. — 20.30 Srbski ciganski orkester s petjem. — 21.30 Poročila. — 22.05 Radio-kvartet. — Zagreb: 13.15 Plošče. — 19.30 Prenos iz Prage. — 22.30 Laska večerna glasba. — Dunaj: 11. Glasba. — 16. Koncert. — 18. Nove oblike opere. — 18.30 Pravljica za storo in mlado. — 20.05 Koncert dunajskega simfoničnega orkestra. Nato večerni koncert. — Berlin: 17.30 Pevski nastopi. — 18.30 Jazz pod zvezdami, čita Emil Lind. — 20.30 Prenos iz Berlinskega življenja. — 21. Koncert. Nato ples. — Katowice: 17. Plošče. — 18. Ljudski koncert. — 20.30 Prenos koncerta iz Krakova. — 22.45 Koncert. — Toulouse: 12.45 Koncert. — 13.15 Ruski spevi. — 18.30 Dunajski orkester. — 20.30 Koncert. — 21.15 Operetni odlomki. Nato plesna godba. — Stuttgart: 10.30 Plošče. — 16.15 Koncert. — 20.15 Večer H. Marschnerja. — 22. »Die Nottene«. Scene od R. Greinza in K. Köstlina. Nato plesna godba. — Praga: 11.30 Plošče. — 12.20 Koncert. — 19.05 »Offenbach« komedija. — 21. Koncert. — 21.45 Polke po Smetani. — Rim: 13.15 Koncert tria. — 17.30 Popolnamski koncert. — 21. Koncert. Glasba iz Abruzzov. — Milan: 11.15 Plošče. — 12.35 Kvartet. — 16.30 Otroško petje. — 20.30 Mascagni: Cavalleria rusticana, opera. — 22.55 Jazz. — Budapest: 9.15 Koncert tria. — 12.05 Koncert vojaške godbe. — 17.20 Laska glasba. — 19.25 Koncert. — 21.30 Saksosonski koncert; nato ciganski orkester.

Vera in kultura

POMEMBNE BESEDE ZA MIR.

Na nedavnem kongresu Svetovne ženske zveze v Berlinu, na katerem je bilo zastopanih 45 držav in so mu prisostvovali številni ministri, diplomati in druge uradne osebnosti, je žensstvo na veličasten način manifestiralo za mir. Francoska zastopnica gospa Malaterre-Sellier je rekla v svojem govoru med drugim:

»Boli nego s svojim pravicami smo se pečale s svojimi dolžnostmi in se predvsem vprašale, ali naj mogočna armada žena, ki jo zastopamo, kot odločilna moč na svetu ne vrže svoje besede na tehtnico v prilog miru... Mislim, da morejo in morajo biti žene vsega druge prve delavke za mir. Dejansko je ženi, katere najvišje dostojanstvo je materinstvo, to je vir življenja, — vojna gnusoba; žena je predvsem prevzeta prepričanja, kako potreben je mir. V najžalostnejših urah vojne, ko si je stalo človeštvo v dveh taborih sovražno nasproti, sem mnogokrat premišljala o tem, da je bilo vendar še skupno čustvo, ki je družilo nemške in francoske žene: da so namreč nad trupli svojih sinov, ki so padli za Nemčijo ali Francijo, nemške in francoske matere pretakale iste pekoče solze. Vse razpoložljive sile morajo v službo miru. Delavci vsega sveta so, če se združijo v volji za mir, važen činitelj, in tisti, ki jih vežejo med seboj vezi iste religije, vere v istega Boga, ki je iz ljubezni do vseh ljudi na krizu umrl, morejo in morajo istotako biti delavci za mir...«

Te plemenite besede prepričane katoličanke so tem večjega pomena, ker so bile izrečene na zboru, na katerem so bili zastopani pogani, judje, mohamedanci, ateiisti in kristjani, in so — užgale.

BUDHOV TEMPELJ V PARIZU.

Bonci nihi-hongvanjske sekte zgrade v Parizu Buddhovo svetišče. Na prizadevanje prof. S. Levija, bivšega ravnatelja francosko-japonskega zavoda v Tokiju, je darovala francoska vlada v Parizu 20.000 kvadratnih metrov obsegačo zemljišče. Za uredništevja načrta se je ustanovil v Sorbonni poseben odbor. Zgradba se bo imenovala »Francosko-japonski inštitut za buddhistične studije. Gradbeni stroški bodo znašali en in pol milijona jenov in bosta prispevali francoska in japonska vlada vsaka polovico. Bonci sami pa bodo zgradili Buddhovo svetišče, odkoder hočejo širiti propagando za buddhizem kot vero splošne človeške ljubezni. — Kako velika je ta buddhistovska ljubezen, je razvidno iz enega samega zgleda: Po japonskih uradnih podatkih je tačas na Japonskem 30.000 gobaveev. Od tega uživa državno oskrbo 2330 bolnikov, zasebno pa 966. Neznatna katoliška skupina na Japonskem oskrbuje sama 300 teh nesrečnikov, dočim se premožnejši in bogati japonski buddhisti za te reveže sploh ne zmenijo. Tako si Evropa od buddhistovske vsečloveške ljubezni dejansko ne more bogve kaj obetati.

Prireditve in društvene vesti

Učiteljski pevski zbor priredi v soboto dne 20. t. m. ob 20 v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani na Miklošičevi cesti koncert v čast delegatom pri pokrajinski skupščini UJU, ki se bo vršila naslednji dan in isti dvorani. Zbor zapoje poseben nov program, katerega študira te dni v desetdnevnem tečaju pod vodstvom pevovodje prof. Srečka Kumra. Koncert je namenjen v prvi vrsti delegatom in udeležencem skupščine, vabljeni pa je prisrčno tudi učiteljski in zboru naklonjen občinstvo. Pobrabi se bodo samo prostovoljni prispevki v kritje režijskih stroškov. 17. avgusta t. l. pa nastopi zbor v veliki dvorani zagrebškega velešema in to ob priliki državnega kongresa UJU.

Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo 21. julija ob 4 popoldne na vrtu gostilne Anžič (pri Ožbinčevu), Poljanska cesta, veselico. Spored pester. Vabljeni vsi pevski tovariši in prijatelji društva.

Poziv. Organizacija Absolventov Gradbeni rokodelske šole v Ljubljani poziva vse absolvente Gradbene rokodelske šole, da se obrnejo na njo nemudoma, ako reflektirajo na obiskovanje mojstrskega tečaja letošnje šolske leto. Tečaj se otvori v službu dovoljnega števila pripravev. Pounk bo predvsem praktičen. Izbrne informacije daje pisnimim potom tajništvo org. A. G. r. š., Iv. Varoga, L

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službo dobe

Agilni agenti (-ce)

se iščejo za prodajo zelo dobro dohodnih predmetov. Zasluge 3 do 4000 Din mesečno. — Dopise z označbo točne adrese je poslati Banki »Agrarija«, Beograd, Obilicjevenec, štev. 25.

Kuharico

zmožno vseh hišnih del, sprejme takoj Adolf Hauptman, Sv. Petra cesta št. 39.

Kuhinjsko dekle

išče Hotel Štrukelj, Ljubljana.

Brusač in žagar

ki je vešč tudi šivanja jermenov, se takoj sprejme. Ponudbe z navedbo plače je poslati: Hartner, Murska Sobota.

Hlapec

priden in trezen, se sprejme takoj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7772.

Iščem sobarico

za vsa hišna dela; po možnosti znanje italijanščine ali nemščine. — G. Freda, Erjavčeva ces. 21, pritrilje, desno.

Morsko kopališče

BAŠKA

(OTOK KRK)

Hotel Grandić

Do 1. IX. pension Din 75—, od 1. IX. Din 60-65— - Uradniki poseben popust!

Št. 1935/29.

Razglas

Županstvo mestne občine Novo mesto razpisuje:

a) Vsa dela za napravo nove občinske klavnice.

Načrti, stroškovnik in splošni pogoji so v občinski pisarni proti odškodnini na razpolago.

Rok za vložitev ponudbe do 15. avgusta t. l.

b) Službo stalnega obč. vodovodnega inštalaterja z mesečnimi prejemki.

Sprejemni pogoji so v občinski pisarni na razpolago.

Rok za vlaganje prošnje do 1. avgusta t. l.

Županstvo mestne občine Novo mesto, dne 15. julija 1929.

Dr. Josip Režek l. r., župan.

Ljudska knjižnica iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: 25. zvezek: Haggard, Hči Cesarja Montezume, 32 Din, vez. 42 Din. — 26. zvezek: Lorenzini, STORŽEK IN NJEGOVO BURKASTO ŽIVLJENJE, 14 Din, vez. 27 Din. — 27. zvezek: Fregeli, OTROCI SOLNCA, 24 Din, vez. 32 Din. — 28. zvezek: Haggard, KLEOPATRA, 28 Din, vez. 40 Din. — 29. zvezek: Saviošek, IZPOD GOLICE, 30 Din, vez. 42 Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez. 40 Din.

Francis Jammes:

Rožni venec v solncu

Potem je prišel mož, ki je bil brezdomno vdovec. Držal je za roko dečka, ki je imel kakšnih dvajset let. Oče in sin, obadva črno oblečena, sta vzela z glave svoja klobuka iz trde klobučevine, ki sta bila obema prevelika. Videlo se je, da ni bilo več žene, ki bi ju spremljala pri nakupu, in da sta bila kupila ta pokrivala za pogreb. Bila sta grda. Tako sveto grdo gleda Bog in je posledica trpljenja. Zdelo se je, kot bi oče dejal: življenje je težko. Sin pa: v teh par dneh, odkar je umrla mama, se je dogodilo toliko stvari, da ne razumem dobro, zakaj sva v nedeljski obleki in zakaj sem obul te nove čevlje. Da, zato, ker sva šla obiskati Lurško Mater božjo...

Dominika je videla, kako sta poljubila blestečo se skalo in nato izginila. Deček je nosil majhno čutaro na jermenu, obešeno preko ram.

Tudi ta dva je pritegnilo.

Kdo bi mogla biti ona bolnica, ki so jo pripeljali v vozičku? Jokala je in zakrivala si je obraz z rokami. Okoli glave je imela ovit šal iz sajaste tančice, bil je kot preluknjano gnezdo, iz katerega je štrlel šop sivih las. Ustavili so jo nasproti prečiste Matere. Tedaj je odkrila svoj obraz, ki ga je razjedal rak, in prekrivala roke na prsih, kot bi prosila Brezmadežno, odeto v nebesno sinjino, da bi bila križana.

Tudi to revo je pritegnilo.

Zrak je bil medeno mil okoli jame. Odpor je obmolnil, bolelost se je spremenila v ljubezen. En sam takšen vtis je na svetu in imenovati ga moramo: lurski mir.

»Vse bom pritegnil k sebi...« je ponavljala Dominika pri sebi. In kdo drugi, ako ne Ti, bi bil mogel izgovoriti takšno besedo, koje dokaz si nam dal in si sam? Kakšno boljše veroizpoved bi si mogli zamisliti? Kdo privaja toliko tako različnih bitij na Tvojo pot, ako ne Ti, ki jih priteguješ?

Dominika se je vrnila v hotel ob enajstih in po zajutruku je stopila k enemu izmed oken in pritrilje.

Kandelabre

litoželezne, pripravne za plinovo, karbidno, električno ali petrolejsko razsvetljavo, s steklenimi bločnicami itd., ugodno proda Hotel »Bellevue«, Ljubljana.

Zapravljičevček

z auto-streho poceni na prodaj. Naslov v upravi pod št. 7785.

Pouk

Šoferska šola

prva oblastv. koncesijon., Čamerlik, Ljubljana (Jugoavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Strojepisje

poučuje drž. konc. zasebno učilišče. Petač, Ljubljana, Valvazorjev trg 6.

Objave

Materijal

za zasipanje je interesantom na razpolago. Naslov v upravi pod št. 7786.

Trgovsko opravo

elegantno, z vsem potrebnim inventarjem, izložbeno stojala, ogledala, registrirano nacionalno blagajno, stekleno firmo, razne napise itd., itd., ugodno proda P. Šterk, Hotel Bellevue, Ljubljana.

Harmonij

s prestavljajno klavijaturo od firme »Lenarčič«, s 6 registri, v zelo dobrem stanju, se proda za 4000 dinarjev. Dopise na družnico »Slovenca« Celje pod »Harmonij«.

Čoln

(Kielboot), nov, štirisedežen, uporaben za jadričarje, prodam (2400 Din). Naslov v upravi pod 7770.

Prodamo

Puhasto perje

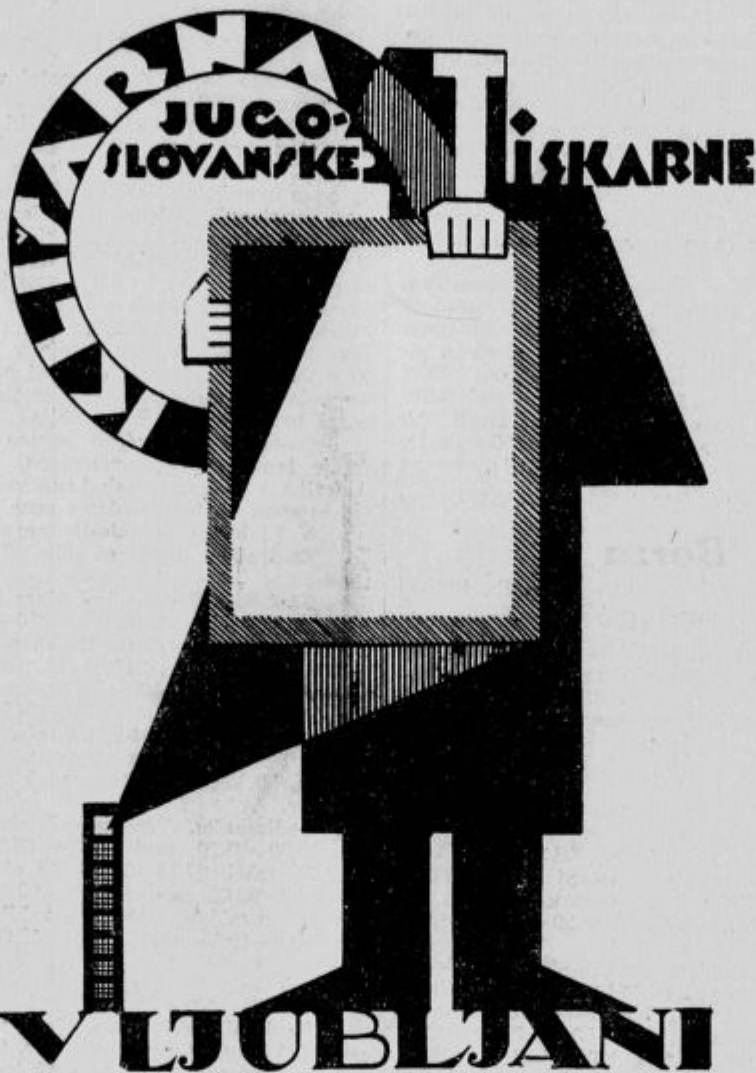
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozović, kemiška čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Spalnice

nove, iz trdega in mehkega lesa, zelo poceni na prodaj. Mizarstvo, Sodarska 2. (Nad Florjansko cerkvijo.)

Gepelj

nov, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7695.

Kupimo

Kupim

hrastove hlode. — J. Poganičnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Kočijo

lahko, novo ali povsem dobro ohranjeno, z dvema sedežema, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »L. O. S.« 7694.

Kupim tabernakelj

omaro, staro pohištvo, okroglo politirano mizo in lestenece. Ponudbe pod šifro »Ljubljana«.

Vnajem

Velike trgov. lokale

nasproti križevniške cerkve oddam. Poizve se istotam. Valvazorjev trg 7/II, levo, med 3. in 4. uro.

Trgovski lokal

oddam z event. stanovanjem in hrano v novi hiši v sredini mesta solidnemu in zmožnemu, neženjenemu trgovcu z manufakturo, ali pa klobučarju. — poleg že dobro vpeljane špecerijske in delikatesne trgovine. — Ponudbe na naslov R. Müller, trgovec, Slovenska Bistrica.

Posestva

Posestvo

s hišo prodam. Posestvo se nahaja v Gorenji vasi pri Ratečah, oddaljeno 10 minut od kolodvora. V hiši je tudi dobro vpeljana trgovina. Obenem prodam tudi majhno hišico z vrtom v Medvodah. Več se poizve pri Jožetu Jesih, Medvode.

Razno

Fotografski atelje

novi otvorjen; najmodernejši aparati, najnovejše svetlobne naprave. Foto Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Fotograf. potrebščine

in vsakovrstne aparate, tudi na obroke, kupi pri strokovnjaku. Fotografsko specijalno podjetje: Meyer, Maribor, Gosposka 39.

Inserati

v »Slovencu«

imajo največji uspeh!

Najzanesljivejše in najcenejše se konzervira

sadje in povrtnine v »REFORM«

steklenicah. — Glavna zaloge za Jugoslavijo pri tvrdki Lovro Petovar, Ivanjke.

Žičnate vložke

in vzmeti za postelje, žimo, morske trave in železne posteljne dobite najceneje v železnini Fr. Stupica v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

Koruzo za krmo

oddaja najceneje veletrgovna žita in moko A. VOLK, Ljubljana, Resljeva cesta št. 24.

Gostilničarji, pozor!

Pristne domače in ogrske salame, kakor tudi najfinejši polemendolski sir nudi delikatesna trgovina I. BUZZOLINI, Ljubljana, Lingarjeva ul. (za škofijo).

Na drobno! Na debelo!

Kolesne garniture, šine in kretnice za

poljsko železnico

ležaje

transmisijske jermenice v

raznih velikostih, rebraste

cevi za suho ogrevanje in

stružnico

proda po izjemnih cenah

Franc Stupica v Ljubljani,

Gosposvetska cesta 1.

„Hermetic“

najboljše

steklenice

za konzerviranja sadja dobavlja

„ČEHOSTAKLO“

Ljubljana, Romenskega ulica 20

pločniku. Zapazil je Dominiko. Ona se mu je nasmehljala ter mu ponudila cvetico. Pristopil je in jo vzel.

— Zakaj ste tu? je vprašala.

— Zato, da ata ne umrje. Mama je umrla.

— Kako se pišete?

— Peter Durand, mene pa kličejo za Peterčka.

— Predobri ste, gospodična, je dejal oče, ki je bil prišel iz gostilne in se je odkril. Vi ste dali fantu to lepo rožo. Ali si se zahvalil?

— Hvala, gospodična.

Ko je mož zakašljaj, je rekla Dominika:

— Pokrijte se, gospod, in ti tudi, Peterček.

— Moja žena je umrla, gospodična. Iz Bordeauxa smo. Bil sem tiskar.

Dejal je to, kot bi bil čul nemo vprašanje dekleta, ki se je vidno zanimala za oba.

Premislila je trenutek, potem pa je dejala:

— Jaz stanujem v Marseillu in se imenujem Dominika... Peterček, ali mi hočeš dati svoj naslov, da ti pošljem razglednic, ko se vrnem domov?

— O, da, gospodična.

Oče je brskal po svoji listnici in dal Dominiki vizitko z napisom: Štefan Durand, stavec, ulica Tarvide št. 23, Bordeaux.

Dejal je:

— Moral sem prekiniti svoje delo... Moja zdravje... Zbogom, gospodična...

Dominika ju je gledala, ko sta odhajala. Njene oči, kojih mogočn, a skoraj vedno mirni pogled je skušalo ujeti mnogo mladeničev, so sledile z izrazom neskončne ljubezni tema dvema izobčencema sreče, ki sta izginila.

Šele sedaj se je zavedla stvari, ki si jo je takoj očitala: hijacinto, ki jo je bila ravnokar podarila Peterčku, je bil utrgal mož, ki je živel samo v upanju, da se z njo poroči. Toda ni dalje časa razmišljala o tej nepremišljenosti ali nevhvalečnosti. Šla je poiskat svojo mater in svoji oči sestre v neokusnem hotelskem salonu, ki ji ni prav nič ugajal, predvsem ob času, ko so brusili jezike nekateri nosači bolnikov, ki so se bolj zanimali za lepe dedičine kot za svoje bolnike.